

Spis treści

I.	Podstawy prawne funkcjonowania PCPR w Opocznie.....s. 2
II.	Informacje o jednostce.....s. 3
III.	Zespół ds. Pieczy Zastępczej Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczejs. 6 Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej.....s. 19
IV.	Zespół ds. Rehabilitacji społecznej i aktywnej integracji Realizacja zadań z zakresu wspierania osób niepełnosprawnychs. 20
V.	Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i poradnictwa specjalistycznego - Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego.s. 26
VI.	Finansowanie zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie.s. 30
VII.	Realizacja przez PCPR programów w roku 2021 1. Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2026s. 38 2. Program „Aktywny Samorząd”.....s. 41 3. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinies. 43
VIII.	Sprawozdanie z realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.....s. 47

I. PODSTAWY PRAWNE FUNKCJONOWANIA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W OPCZNIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie zostało powołane Uchwałą Nr V/34/99 Rady Powiatu w Opocznie z dnia 30 marca 1999r. zmienionej uchwałą XIII/106/00 z dnia 30.05.2000r oraz uchwałą XXXVII/217/06 z dnia 01.02.2006r. Rozpoczęło swoją działalność z dniem 01.04.1999r. w celu wykonywania zadań w zakresie pomocy społecznej i polityki prorodzinnej.

PCPR w Opocznie jest samodzielną jednostką organizacyjną Powiatu Opoczyńskiego, bezpośrednio podporządkowaną Zarządowi Powiatu. Swoim działaniem obejmuje mieszkańców z terenu Powiatu Opoczyńskiego i realizuje zadania powiatu (własne i zlecone) działając na podstawie następujących aktów prawnych:

- 1) Ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym
- 2) Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych
- 3) Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
- 4) Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- 5) Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- 6) Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
- 7) Ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji
- 8) Ustawy z dnia 7 września 2007r. o Karcie Polaka
- 9) Ustawy z dnia 11 września 2019r. - Prawo zamówień publicznych
- 10) Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie
- 11) Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- 12) Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych
- 13) Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012r. w sprawie domów pomocy społecznej
- 14) Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej
- 16) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

17) Uchwały Nr V/34/99 Rady Powiatu w Opocznie z dnia 30 marca 1999r. w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie,

18) Uchwały Nr XVII/141/20 Rady Powiatu Opoczyńskiego z dnia 30 stycznia 2020r. w sprawie nadania Statutu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie.

Stosownie do zapisów art. 112 ust. 12 Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020r poz. 1876) kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie składa Radzie Powiatu sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Jednocześnie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie wyznaczone przez Powiat Opoczyński do pełnienia funkcji organizatora rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia na podstawie art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821) coroczne sprawozdanie z efektów pracy.

II. INFORMACJE O JEDNOSTCE

PCPR w Opocznie realizuje zadania z zakresu:

- pomocy społecznej,
- wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych
- udzielania pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

Na realizację zadań PCPR w Opocznie pozyskuje środki finansowe w ramach programów Unii Europejskiej oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie posiada Statut oraz Regulamin Organizacyjny. Aktualnie obowiązuje Regulamin Organizacyjny PCPR, przyjęty Uchwałą Nr 58/177/20 Zarządu Powiatu Opoczyńskiego z dnia 22 stycznia 2020r., który określa strukturę organizacyjną oraz szczegółowe zakresy działań komórek organizacyjnych jednostki.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym jednostką kieruje dyrektor, w oparciu o następujące zespoły i stanowiska:

1) **Dział Pieczy Zastępczej pomocy środowiskowej i świadczeń**, realizujący zadania związane z rodzinami zastępczymi i usamodzielnieniami, domami pomocy społecznej, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi oraz Systemem Informatycznym POMOST;

- Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej (koordynatorzy);
- Zespół ds. instytucjonalnej pieczy zastępczej;

- Zespół ds. pomocy środowiskowej i świadczeń;

2) **Zespół ds. rehabilitacji społecznej i aktywnej integracji**, realizujący zadania związane z likwidacją barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, dofinansowaniem do turnusów rehabilitacyjnych, środków ortopedycznych pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego, warsztatów terapii zajęciowej oraz rehabilitacji zawodowej;

3) **Zespół ds. kadr, płac i finansów;**

4) **Zespół ds. organizacyjnych i obsługi informatycznej**

5) **Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego;**

Dla zharmonizowania działalności i zapewnienia jednolitego działania przy wykonywaniu zadań, poszczególne zespoły zobowiązane zostały do wzajemnej współpracy.

Wszechstronny i złożony charakter udzielanej pomocy na rzecz mieszkańców powiatu opoczyńskiego wymaga zatrudnienia odpowiednich specjalistów.

Na dzień 31.12.2021r zatrudnionych było 23 pracowników tj:

- Dyrektor
- Główny księgowy
- Kierownik Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej/Pedagog
- Specjalista Pracy Socjalnej – 2 osoby
- Konsultant ds. świadczeń
- Specjalista Pracy z Rodziną - 4 osoby
- Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej – 4 osoby
- Aspirant Pracy Socjalnej – 2 osoby
- Pomoc administracyjna – 2 osoby
- Specjalista/IOD
- Księgowy – 2 osoby
- Psycholog
- Radca prawny

6 osób przebywa na urlopach: macierzyńskim, rodzicielskim, wychowawczym.

Na podstawie umowy zlecenia:

- Informatyk
- Inspektor budowlany ds. barier architektonicznych
- Specjalista z zakresu BHP
- Specjaliści w Zespole Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego (6 osób)

W 2021r. przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło 21.

Wśród zatrudnionych 2 osoby posiadały orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu lekkim i umiarkowanym.

2 osoby odbyły staż w Dziale Pieczy Zastępczej pomocy środowiskowej i świadczeń oraz Zespole ds. organizacyjnych i obsługi informatycznej.

W okresie sprawozdawczym wpłynęło do PCPR w Opcznie **6012** pism, a **1841** zostało wysłanych.

W roku 2021 PCPR w Opcznie przygotowało projekt 10 uchwał przyjętych przez Radę Powiatu Opoczyńskiego.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opcznie wydał 29 Zarządzeń dot. efektywnego funkcjonowania jednostki.

Zarówno Dyrektor PCPR jak i pracownicy uczestniczyli w 2021r w wielu szkoleniach, webinarach i konferencjach, z tytułu panującej pandemii przeprowadzanych zdalnie, m.in.:

- Zmiany w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych i świadczeń chorobowych w 2021r.
- Przygotowanie do zamknięcia ksiąg rachunkowych i problemy związane z kontrolą i ewidencją operacji na kontach jednostki budżetowej i budżetu jednostki samorządu terytorialnego
- Trening umiejętności społecznych, sposoby na integrację grupy – zabawy i ćwiczenia
- Stres w pracy – wpływ na zdrowie i bezpieczeństwo
- Zasiłki chorobowe, macierzyńskie i opiekuńcze 2021/22
- Postępowanie opiekuńczo-terapeutyczne wobec dziecka dotkniętego traumą
- Ochrona danych osobowych w projektach współfinansowanych z EFS i EFRR
- Opracowanie Specyfikacji Warunków Zamówienia dla zamówień w projektach unijnych
- Prawo zamówień publicznych w projektach unijnych
- Archiwizacja dokumentacji projektowej
- Nowa ustawa Prawo zamówień publicznych
- Zaburzenia lękowe u dzieci
- Procedura administracyjna w praktyce. Zmiany w KPA a ustawa o doręczeniach elektronicznych
- Przyznawanie świadczeń dla rodzin zastępczych i usamodzielniających się wychowanków, ustalanie odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej – ujęcie praktyczne
- Depresja z punktu widzenia terapeuty
- Kryzys psychiczny nastolatków, od normy do patologii
- Audyt zgodności z RODO
- Jak pracować z młodzieżą, by nie chciała brać

- Przygotowanie i realizacja projektów unijnych RPO WŁ na lata 2014-2020
- Nowa ustawa Prawo Zamówień Publicznych
- Cyberzaburzenia – cyberuzależnienia. Konteksty pandemii. Diagnoza i profilaktyka.
- Świadczenia pieniężne rodziców biologicznych – windykacja.
- Agresywne dziecko w grupie – metody socjoterapeutyczne.
- Trudne zachowania w grupie.

Szkolenia wpływają na usprawnienie wykonywanych zadań przez poszczególnych pracowników, a tym samym mają ogromny wpływ na jakość świadczonych usług.

III. DZIAŁ DS. PIELĘGNI ZASTĘPCZEJ, POMOCY ŚRODOWISKOWEJ I ŚWIADCZEŃ

Realizacja zadań z zakresu pieczy zastępczej

Na podstawie Zarządzenia Nr 51/2011 Starosty Opoczyńskiego z dnia 25 października 2011 roku w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej od 1 stycznia 2012 r. zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447) pieczę zastępczą na terenie Powiatu Opoczyńskiego zajmuje się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie, które zostało wyznaczone jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej.

Dla sprawnego wypełniania zadań organizatora w strukturze PCPR powstał Dział pieczy zastępczej, pomocy środowiskowej i świadczeń, który podzielony został na trzy zespoły:

- zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej,
- zespół ds. instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- zespół ds. pomocy środowiskowej i świadczeń.

Na czele działu stoi kierownik.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej wykonuje zadania zgodnie z art. 76 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447).

Formy rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu opoczyńskiego

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych na dzień 31.12.2021 r. w Powiecie Opoczyńskim

Lp.	Rodziny zastępcze	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.	Spokrewnione	33	44
2.	Niezawodowe	12	15

3.	Zawodowe, w tym:	7	15
	- pogotowie rodzinne	1	3
	- zawodowa specjalistyczna	1	2
	- pozostałe	5	10
RAZEM		52	79

Dane własne PCPR w Opocznie za okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

Tabela 2. Odpływ dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej w 2021 r. w Powiecie Opoczyńskim

Lp.		z rodzin spokrewnionych	z rodzin niezawodowych	z rodzin zawodowych
1.	Dzieci do 18 roku życia z tego, które:	10	3	2
1.1.	powróciły do rodziny naturalnej	7	0	1
1.2.	zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej	3	1	0
1.3.	zostały umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	1	0
1.4.	zostały przysposobione	0	0	1
1.5.	inne	0	1	0
2.	Dzieci powyżej 18 roku życia z tego, które:	3	0	1
2.1.	powróciły do rodziny naturalnej	0	0	0
2.2.	założyły własne gospodarstwo domowe	3	0	1
2.3.	inne	0	0	0

Dane własne PCPR w Opocznie za okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

Charakterystyka rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Opoczyńskim w 2021 r.

Głównym zadaniem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Opoczyńskim, tj. PCPR w Opocznie jest zapewnienie opieki i wychowania dzieciom, w przypadku niemożności sprawowania pieczy przez rodziców biologicznych. Organizując pieczę zastępczą należy mieć na względzie podmiotowość dziecka i rodziny, prawo dziecka do wychowania w rodzinie lub w razie konieczności poza rodziną – do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej zapewniając dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności traktując dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej, zapewniając dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych, zapewniając kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych, rozwój uzdolnień i zainteresowań. Zaspakajając potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne, religijne oraz ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka, a także umożliwiać kontakt z rodzicami biologicznymi i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd

postanowi inaczej. Biorąc pod uwagę możliwość powrotu dziecka do rodziny biologicznej szczególnie nacisk należy położyć na profilaktykę oraz pracę z rodziną biologiczną.

Dzieci umieszczane w pieczy zastępczej w większości przypadków w rodzinach biologicznych doznawały wszelkiego rodzaju zaniedbań, przemocy oraz były świadkami nadużywania alkoholu przez rodziców. Konieczne zatem jest udzielanie dzieciom i rodzinom zastępczym profesjonalnego wsparcia w dążeniu do wychodzenia z kryzysu w jakim znalazło się dziecko, przy jednoczesnej wzmożonej pracy z rodziną biologiczną w celu umożliwienia dzieciom powrotu do środowisk rodzinnych po zażegnaniu kryzysu.

Systematyczne wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz osób tworzących rodzinną pieczę zastępczą w przezwyciężaniu problemów związanych z ich codziennym funkcjonowaniem oraz pojawiającymi się nowymi wyzwaniami i trudnościami odbywa się dzięki działaniom mającym na celu **rozwój rodzinnej pieczy zastępczej** poprzez m.in.:

- 1) zapewnienie odpowiedniej liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (w 2021 r. zatrudnionych łącznie było **4 koordynatorów**),
- 2) zapewnienie rodzin pomocowych (w 2021 r. **9 rodzin zastępczych** złożyło oświadczenia dotyczące wyrażenia zgody na pełnienie funkcji rodziny pomocowej),
- 3) zatrudnienie 4 osób do pomocy według potrzeb rodzin zastępczych,
- 4) realizację działań w ramach projektu „**W jednym kierunku dla rodziny**” organizowanym przez PCPR w Opocznie, współfinansowanym ze środków EFS w ramach RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020. Projekt skierowany jest do rodzin zastępczych z terenu powiatu opoczyńskiego, dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego, socjalizacyjnego i socjalizacyjno – interwencyjnego.

Projekt „W jednym kierunku dla rodziny organizowanym przez PCPR w Opocznie od 2019 roku współfinansowanym ze środków EFS w ramach RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. Projekt skierowany jest do rodzin zastępczych z terenu powiatu opoczyńskiego, dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego i socjalizacyjnego.

Jednym z większych przedsięwzięć zrealizowanych w ramach projektu „W jednym kierunku dla rodziny” w 2021 roku były warsztaty wyjazdowe dla rodzin zastępczych i dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Zaplanowane zostały 4 turnusy wyjazdowe, z których skorzystały wszystkie dzieci zarówno z rodzinnej jak i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Miejscem docelowym wyjazdów był Osjaków - wieś położona w województwie łódzkim nad rzeką Wartą w bliskiej okolicy Wielunia i Piotrkowa Trybunalskiego. Założeniem warsztatów było umożliwienie rodzicom zastępczym udziału w szkoleniach podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze przebywając z dala od środowiska, w którym żyją na co dzień, mogąc zarazem skorzystać z wypoczynku razem z dziećmi otoczonymi opieką animatorów podczas trwania warsztatów dla rodziców zastępczych. Uczestnicy wyjazdu aktywnie spędzili czas, oprócz zajęć warsztatowych integrowali się z innymi rodzinami, w tym czasie dzieci miały zapewnione liczne atrakcje tj. basen, wycieczki edukacyjne, gry i zabawy integracyjne.

W ramach projektu realizowane są następujące działania skierowane do ww. osób:

- szkolenie dla kandydatów do sprawowania funkcji rodziny zastępczej niezawodowej,

- warsztaty stacjonarne „Szkoła dla Rodziców i wychowawców”, „Rodzeństwo bez rywalizacji”.
- rozwój usług superwizji grupowej,
- rozwój usług grup wsparcia,
- rozwój usług przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu,
- rozwój usług grupowych spotkań ze specjalistami (seksuolog, dietetyk),
- warsztaty wyjazdowe „Więź- rozwojowe poszukiwanie bliskości”
- warsztaty stacjonarne dla dzieci „Małe dzieci-duże uczucia”, „Lubię siebie. Tez potrafię”, „Budowanie relacji międzyludzkich”,
- rozwój usług specjalistów pracy z rodziną,
- zatrudnienie kadry do nowopowstałych POW typu socjalizacyjnego i socjalizacyjna z miejscami interwencyjnymi.

Celem projektu jest przede wszystkim podniesienie kwalifikacji i kompetencji zawodowych rodzin zastępczych, dyrektorów i wychowawców POW oraz wzrost liczby miejsc w rodzinach zastępczych i POW.

5) realizację działań w ramach projektu **„Centrum usług środowiskowych”**.

PCPR w Opocznie od 2020r. realizuje projekt pt. ”CUŚ - Centrum Usług Środowiskowych” na rzecz mieszkańców powiatu opoczyńskiego” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego.

W ramach projektu realizowane są następujące działania skierowane do dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej:

- korepetycje dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej dla 39 osób
- zajęcia z logopedą dla 8 osób
- wsparcie pedagogiczne dla 20 osób
- zajęcia na basenie dla 8 osób

6) realizację działań **„Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”**.

W ramach współpracy z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Starostwem Powiatowym w Opocznie PCPR w 2021 r. pozostawało w trwałości Projektu pn. "Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19" o wartości ogólnej 249 072,03 zł, którego celem było wsparcie dzieci w pieczy zastępczej w realizacji obowiązku szkolnego. W 2021 roku dzieci korzystały z zakupionych komputerów i sprzętu audiowizualnego oraz wyposażonych miejsc izolacji.

Realizacja ww. usług w ramach wymienionych projektów jest ściśle związana z zadaniami wynikającymi z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447) oraz odpowiada na potrzeby osób sprawujących pieczę zastępczą i ich podopiecznych.

Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

1. Ocena sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej

Zgodnie z art. 130 ust. 1, 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447) oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje na posiedzeniu zespołu z udziałem:

- 1) odpowiednio rodziną zastępczą albo prowadzącym rodzinny dom dziecka,
- 2) pedagogiem,
- 3) psychologiem,
- 4) właściwym asystentem rodziny,
- 5) przedstawicielem ośrodka adopcyjnego,
- 6) koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej,
- 7) rodzicami dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej.

Ze względu na pandemię COVID-19 oceny sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej Zespół dokonywał w formie zdalnej w czasie wprowadzenia obostrzeń, natomiast w miarę znoszenia restrykcji związanych z pandemią Zespół mógł odbywać się w formie stacjonarnej w siedzibie PCPR z udziałem ograniczonej liczby osób z zachowaniem pełnego reżimu sanitarnego. W zespołach uczestniczyli rodzice zastępczy oraz biologiczni, osoby ważne dla dziecka, a także przedstawiciele instytucji zajmujących się problematyką dziecka i rodziny zastępczej. W 2021 r. odbyło się 95 posiedzeń zespołu do spraw oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej (łącznie sporządzono 95 ocen sytuacji dzieci).

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej w celu:

- ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,
- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
- modyfikowania planu pomocy dziecku,
- monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

2. Opinia dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 131 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej po dokonaniu oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej formułuje na piśmie opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, a następnie przekazuje ją do właściwego sądu – **sporządzono 95 opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej.**

3. Ocena rodziny zastępczej

Zgodnie z art. 134 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje pierwszej oceny rodziny zastępczej pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy nie później niż przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej. Kolejna ocena jest dokonywana po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następne nie rzadziej niż co 3 lata. Z uwagi na pandemię COVID-19 oceny rodzin zastępczych Zespół dokonywał zdalnie w konsultacji z rodziną zastępczą, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej jak również z asystentem rodziny (art. 133 ww. ustawy) – **sporządzono 17 ocen pozytywnych.**

4. Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze i funkcjonujących już rodzin zastępczych

4.1 Szkolenia kandydatów i funkcjonujących już rodzin zastępczych

W 2021 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie 8 kandydatów na opiekunów zastępczych przystąpiło do szkolenia PRIDE - rodzinna piecza zastępcza. Szkolenie ma charakter warsztatowy i składa się z 12 sesji, z czego ostatnia to panel dyskusyjny.

Podczas szkolenia kandydaci mają możliwość poznania zagadnień dotyczących, m.in.: podstaw prawnych funkcjonowania rodzin zastępczych;

- współpracy na rzecz dziecka;
- więzi;
- znaczenia rodziny w życiu dziecka;
- straty i traumy;
- poczucia własnej wartości;
- wychowania wspierającego;
- porozumiewania się;
- planowania stałych i stabilnych rozwiązań;
- zmian związanych z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej.

Efektem końcowym szkolenia jest uzyskanie przez kandydatów świadectwa ukończenia szkolenia. Rozwój niezawodowej pieczy zastępczej przekłada się na możliwość umieszczenia dzieci u opiekunów zastępczych posiadających odpowiednie kompetencje opiekuńcze i wychowawcze oraz posiadających odpowiednie informacje o specyfice pełnionej funkcji.

Tabela 5. Szkolenia kandydatów w 2021 r. na terenie Powiatu Opoczyńskiego

Lp.	Rodzaj pieczy zastępczej	Liczba przeszkolonych kandydatów w 2021 r.	Liczba wydanych kwalifikacji w 2021 r.
1.	Rodzinna	3 rodziny (6 osób)	3 zaświadczenia kwalifikacyjne
2.	Instytucjonalna	0 osób	0 opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

Dane własne PCPR w Opocznie za okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

5. Współpraca z Regionalnym Ośrodkiem Adopcyjnym w Łodzi z Filią w Piotrkowie Trybunalskim

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie współpracuje z Regionalnym Ośrodkiem Adopcyjnym w Łodzi z Filią w Piotrkowie Trybunalskim. Współpraca ta dotyczy zgłaszania dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających oraz dokonywania ocen sytuacji dzieci w rodzinach zastępczych na posiedzeniach zespołu. W 2021 r. do ROA w Łodzi z Filią w Piotrkowie Trybunalskim zgłoszono **8** dzieci z uregulowaną sytuacją prawną.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z art. 47 ust. 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447) po upływie 18 miesięcy od momentu umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej składa wnioski do właściwego sądu wraz z uzasadnieniem o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania jego sytuacji prawnej. Do wniosku organizator rodzinnej pieczy zastępczej dołącza opinię asystenta rodziny bądź pracownika socjalnego właściwego ośrodka pomocy społecznej dotyczącą sytuacji życiowej rodziców biologicznych dziecka, ich relacji z dzieckiem oraz wywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego, opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej na temat funkcjonowania dziecka w rodzinie zastępczej, relacji między rodziną zastępczą a dzieckiem oraz kontaktów dziecka z rodziną biologiczną na podstawie rozmów z dzieckiem jak i opiekunami oraz opinii rodziny zastępczej na temat częstotliwości, jakości oraz sposobu kontaktów rodziny biologicznej z dzieckiem. W 2021 r. PCPR w Opocznie złożył do Sądu Rejonowego w Opocznie **13 wniosków** o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

1. Formy wsparcia dla rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej

1. Poradnictwo i wsparcie indywidualne:

- kierownik działu,
- 3 specjalistów pracy z rodziną,
- 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej
- specjalista pracy socjalnej
- konsultant ds. świadczeń,
- aspirant pracy socjalnej,
- pedagog,
- psycholog.

2. Poradnictwo specjalistyczne w ramach Zespołu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego przy PCPR w Opocznie:

- 2 psychologów (terapia indywidualna),
 - radca prawny (porady prawne),
 - terapeuta rodzinny (terapia systemowa rodzin),
 - terapeuta uzależnień (profilaktyka uzależnień, terapia indywidualna),
 - pedagog (przemoc w rodzinie, Niebieskie Karty, interwencja kryzysowa, porady).
- Telefon interwencyjny – w trakcie dyżurów specjalistów oraz w każdą sobotę od 14⁰⁰ – 22⁰⁰.

Tabela 4. Zrealizowane działania w ramach pieczy zastępczej w 2021 r.

Lp.	Nazwa działania	Ilość
1.	Liczba sporządzonych diagnoz psychofizycznych dzieci	4
2.	Liczba sporządzonych ocen sytuacji dzieci w rodzinach zastępczych	95
3.	Liczba sporządzonych ocen rodzin zastępczych	17
4.	Liczba sporządzonych opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, dyrektora i wychowawcy placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego	20
5.	Liczba sporządzonych opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej	95
6.	Liczba sporządzonych opinii dotyczących braku zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej	4
7.	Ilość dzieci z uregulowaną sytuacją prawną zgłoszonych do ROA w Łodzi z Filią Piotrkowie Trybunalskim	8
8.	Liczba złożonych wniosków o uregulowanie sytuacji prawnej dziecka	13
9.	Liczba przeprowadzonych kontroli rodzin zastępczych	0
10.	Liczba koordynatorów w rodzinnej pieczy zastępczej	4
11.	Liczba rodzin zastępczych, z którymi pracowali koordynatorzy	41

Dane własne z 2021 r. PCPR w Opocznie

7. Działalność informacyjna organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, w tym promocja rodzicielstwa zastępczego – 2021 r.

Z uwagi na pandemię COVID-19, w 2021 r. Zespół Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie w ograniczony sposób organizował działania w ramach promocji rodzinnych form pieczy zastępczej:

1. PIKNIK Z OKAZJI DNIA RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO

25 czerwca 2021 r. w Leśniczówce w Januszewicach odbył się Piknik z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. To szczególne wydarzenie zorganizowało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie wraz ze Starostwem Powiatowym w Opocznie i Caritas Diecezji Radomskiej. W imprezie uczestniczyły rodziny zastępcze z dziećmi oraz podopieczni i pracownicy placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu powiatu opoczyńskiego (Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze typu Rodzinnego w Mroczkowie Gościńnym oraz Białaczowie, Powiatowe Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze „Przystań” w Żarnowie oraz „Pałacyk” w Mroczkowie Gościńnym) Celem tego wydarzenia była nie tylko wspólna zabawa, ale przede wszystkim integracja rodzin zastępczych oraz propagowanie tak pięknej idei jaką jest RODZICIELSTWO ZASTĘPCZE.

2. PIKNIK RODZINNY W MROCZKOWIE GOŚCINNYM

1 lipca na placu przy Powiatowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Pałacyk” w Mroczkowie Gościńnym odbył się wyjątkowy Festyn. Piękna pogoda, bogaty program z

atrakcjami oraz przepiękny występ dzieci z Powiatowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Pałac” sprawiły, że czwartkowe popołudnie na długo zostanie w pamięci wszystkich zaproszonych gości. Szczególnym gościem tego wydarzenia była Pani Marlena Małag - Minister Rodziny i Polityki Społecznej.

3. POWIATOWY PIKNIK ZDROWIA

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie w dniu 22 lipca 2021 r. wzięło udział w Powiatowym Pikniku Zdrowia. Piknik został zorganizowany przez Starostwo Powiatowe w Opocznie, aby promować zdrowy styl życia a także by umożliwić mieszkańcom naszego powiatu tak ważne dla Nas wszystkich szczepienia. Z ramienia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie w pikniku udział wziął Dyrektor oraz pracownicy. W ramach tego spotkania promowano rozwój pieczy zastępczej oraz działania PCPR-u dla osób niepełnosprawnych. Rozdawano ulotki promujące rodzicielstwo zastępcze, balony i gadżety promocyjne oraz słodkości dla dzieci.

4. PROMOCJA RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO w 2021 r. skierowana była głównie na przekaz informacji w formie internetowej (strona www/ strona Facebook) - odbywała się ona szczególnie poprzez przekaz on-line, umieszczanie na stronie internetowej informacji o działaniach i realizowanych zadaniach naszej jednostki.

8. Współpraca PCPR w Opocznie z innymi instytucjami w zakresie pieczy zastępczej

PCPR w Opocznie roztaczając opiekę nad dziećmi umieszczonymi w rodzinach zastępczych współpracuje przede wszystkim ze szkołami, policją, regionalnym ośrodkiem adopcyjnym, w celu udzielania sprawnej i kompleksowej pomocy. W związku z faktem, iż rodziny zastępcze i rodziny biologiczne dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej funkcjonują w różnych gminach Powiatu istnieje potrzeba i konieczność współpracy z przedstawicielami Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, która odbywa się na bieżąco. W związku z faktem, że wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych pozostają pod opieką Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej również współpraca z tą instytucją odbywa się na bieżąco.

➤ **Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie z terenu całej Polski** w zakresie wymiany informacji o wolnych miejscach w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej oraz zawierania porozumień odnośnie odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej. Efektem współpracy jest szybszy przepływ informacji i sprawna realizacja działań,

➤ **Związek Powiatów Polskich** w zakresie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447),

➤ **Ośrodki Pomocy Społecznej** w zakresie współpracy organizatora i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z asystentami rodzinnymi pracującymi z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej na podstawie wcześniej sporządzonego planu pracy z rodziną,

➤ **Urzędy Miast i Gmin z terenu całej Polski** w przypadku dzieci porzuconych, nie posiadających numeru PESEL, w sprawach mieszkań socjalnych pełnoletnich wychowanków z pieczy zastępczej,

- **Sąd Rejonowy w Opcznie III Wydział Rodzinny i Nieletnich (w tym również kuratorzy)** oraz inne sądy na terenie całej Polski w zakresie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, przekazywanie opinii odnośnie zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Efektem współpracy są informacje o toczących się postępowaniach dotyczących umieszczania dzieci,
- **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Opcznie** w zakresie kierowania dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na badania psychologiczno-pedagogiczne, konsultacje ze specjalistami, terapie indywidualne bądź rodzinne,
- **Komenda Powiatowa Policji w Opcznie** w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, interwencje, pomoc w przewożeniu dzieci w celu umieszczenia ich w pieczy zastępczej,
- **Powiatowy Urząd Pracy w Opcznie** w zakresie wsparcia dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej,
- **Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi** w sprawie konsultacji bieżących spraw,
 - **Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi** w zakresie dokształcania i podnoszenia kwalifikacji kadry pomocy społecznej,
 - **Regionalny Ośrodek Adopcyjny w Łodzi z Filią w Piotrkowie Trybunalskim** w przypadku zgłaszania dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających oraz dokonywania okresowych ocen sytuacji dzieci w rodzinach zastępczych,
 - **Szkoły, placówki edukacyjne z terenu powiatu opoczyńskiego i innych powiatów** w sprawie realizacji przez dzieci umieszczone w pieczy zastępczej obowiązku szkolnego oraz występowania ewentualnych problemów opiekuńczo - wychowawczych. Jako narzędzie badawcze stosuje się ankietę szkolną, indywidualne konsultacje organizatora i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z wychowawcami.

9. Realizacja działań koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej za 2021 r.

W oparciu o art. 77 ust. 3 pkt. 7 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności przedstawienie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej. **Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej z terenu powiatu opoczyńskiego, w minionym roku kalendarzowym mieli pod opieką 42 rodziny pełniące funkcję rodziny zastępczej, w których przebywało łącznie 61 dzieci (11 rodzin zastępczych nie było objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej). W rodzinach tych pozostawało 16 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych.**

Koordynatorzy w oparciu o przepisy ustawy o pieczy zastępczej, realizowali odpowiedni typ działań o charakterze pomocowym. Mimo zaistniałej sytuacji związanej z pandemią COVID-19, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej utrzymywali stały kontakt z rodzinami zastępczymi i dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej. Kontakt ten realizowany był formie wizyt u rodzin zastępczych, natomiast w czasie wprowadzenia obostrzeń głównie w sposób zdalny poprzez rozmowy telefoniczne, wideo rozmowy, e-mail.

- 1) **Kontakt z placówkami oświatowymi – monitorowanie sytuacji szkolnej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.**

2) Prowadzenie badań informacyjno-diagnostycznych dokumentujących przebieg procesu wychowawczego i rozwoju emocjonalno-intelektualnego dzieci z rodzin zastępczych

<i>Ilość wizyt u rodzin zastępczych</i>	265
<i>Ilość opracowanych ankiet informacyjno – diagnostycznych</i>	7
<i>Ilość opracowanych kwestionariuszy dla rodziców zastępczych</i>	7
<i>Ilość opracowanych kwestionariuszy dla dorastającego dziecka z rodziny zastępczej</i>	4
<i>Ilość sporządzonych diagnoz sytuacji rodzinnej</i>	4
<i>Ilość sporządzonych planów pomocy dziecku</i>	4
<i>Ilość sporządzonych kart realizacji planu pomocy dziecku</i>	122
<i>Ilość zaktualizowanych planów pomocy w związku z ukończeniem przez podopiecznego 18 r.ż.</i>	0

3) Działania dotyczące oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

<i>Ilość sporządzonych pism do rodzin zastępczych, rodziców biologicznych oraz instytucji informujących o terminach posiedzeń dotyczących oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej</i>	337
<i>Ilość odbytych posiedzeń z udziałem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej</i>	76
<i>Ilość sporządzonych protokołów – ocen sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej</i>	76
<i>Ilość sporządzonych opinii dotyczących zgłoszenia dziecka do ROA z uregulowaną sytuacją prawną dziecka</i>	8
<i>Ilość sporządzonych opinii dotyczących uregulowania sytuacji prawnej dziecka</i>	12

4) Szereg innych działań polegających na świadczeniu pomocy doraźnej w sprawach, które rodzinom zastępczym mogły sprawiać trudności – pomoc w redagowaniu pism, informacja, opinia, rada, pomoc w kompletowaniu i opracowywaniu dokumentacji związanej z przystąpieniem do realizacji indywidualnego programu usamodzielniania.**Inne działania, w których uczestniczyli koordynatorzy lub wykonywali w ramach obowiązku pracy:**

- wizyty i bezpośrednie konsultacje z dyrektorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie, członkami zespołu pieczy zastępczej, prawnikiem,
- sporządzenie notatek służbowych,
- bieżące uzupełnianie kart czasu pracy,
- prowadzenie rejestrów porad i wsparcia,
- wypełnienie rejestrów wizyt u rodzin zastępczych lub w instytucjach,
- pomoc rodzinom zastępczym w zredagowaniu różnego rodzaju pism,
- praca w systemie POMOST,

- udział w szkoleniach i konferencjach on-line podnoszących kwalifikacje zawodowe,
- współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Ośrodkami Pomocy Społecznej, ROA oraz innymi instytucjami świadczącymi pomoc na rzecz rodzin zastępczych i dzieci tam umieszczonych,
- zaznajamianie się z literaturą naukową dotyczącą pracy wychowawczo – terapeutycznej z dziećmi z rodzin zastępczych,
- wzbogacanie wiedzy z zagadnień prawnych w oparciu o tekst ustawy o rodzinnej pieczy zastępczej,
- przeglądanie zasobów Internetu w poszukiwaniu rozwiązania bieżących problemów wybranych rodzin zastępczych,
- przeprowadzenie konsultacji telefonicznych podejmowanych zarówno z inicjatywy koordynatora jak również polegających na udzielaniu odpowiedzi na pytania rodzin zastępczych,
- wsparcie pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych,
- gromadzenie informacji związanych z leczeniem podopiecznych,
- wsparcie wychowanków w wyborze kierunku dalszego kształcenia, indywidualne rozmowy z podopiecznymi,
- wsparcie pełnoletnich wychowanków kontynuujących naukę na studiach wyższych poprzez kontakt osobisty i telefoniczny,
- rozwiązywanie bieżących problemów dotyczących procesu usamodzielnienia, indywidualne rozmowy na ww. temat,
- wsparcie pełnoletnich wychowanków dotyczące podjęcia zatrudnienia,
- podejmowanie wraz z rodzinami działań mających na celu rozwiązywanie bieżących trudności wychowawczych i edukacyjnych u podopiecznych,
- udzielanie wsparcia towarzyszącego w ramach projektu „W jednym kierunku dla rodziny”, możliwość obserwacji podopiecznych podczas zajęć, reagowanie na pojawiające się trudności w zachowaniu i funkcjonowaniu danego dziecka, oddziaływanie na opiekunów,
- udzielenie porad specjalistycznych dotyczących funkcjonowania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz pracy z rodzinami,
- przygotowywanie, we współpracy z asystentem rodziny, planu pomocy dziecku. W celu rozwiązania trudnej sytuacji życiowej dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej udzielano pomocy zgodnie z opracowanymi planami pomocy dziecku, które powinny być skoordynowane z planem pomocy rodzinie opracowywanym przez asystentów rodzin w gminach. Niemożliwym do przezwyciężenia problemem jest przygotowanie takiego planu pomocy dla wszystkich dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w porozumieniu z asystentami rodzin ze względu na ich deficyt występujący w gminach lub nie wyrażenie zgody rodzica na przyznanie asystenta,
- działania koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w środowisku rodziny zastępczej polegały na pomocy w rozwiązywaniu sytuacji życiowej rodzin biologicznych dzieci, ustalaniu kontaktów dziecka z rodzicami, ustalaniu miejsca na spotkanie z nimi, podejmowanie działań interwencyjnych – natychmiastowa reakcja na niepokojące sygnały,
- koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali ze specjalistami z zewnątrz: psychologami, pedagogami szkolnymi, nauczycielami, asystentami rodzin, kuratorami zawodowymi i społecznymi, lekarzami w zakresie wsparcia rodzin zastępczych i dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej. Podjęta

współpraca miała na celu właściwie zdiagnozować sytuację dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej i zaplanować optymalne wsparcie i działania pomocowe.

- indywidualne rozmowy z rodzinami zastępczymi na temat obowiązku i odpowiedzialności, która ciąży na nich w dbaniu o dobro dzieci, reprezentowanie małoletnich przed Sądem w dochodzeniu świadczeń alimentacyjnych w momencie kiedy rodzice biologiczni uchylają się od tego obowiązku lub też egzekwowaniu zasądzonych alimentów – motywowanie do składania postanowień u komornika.
- wsparcie i pomoc w napisaniu wniosku do Sądu o zasądzenie alimentów od rodziców biologicznych na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- rozwiązywanie bieżących trudności w relacjach pomiędzy wychowankami a rodziną zastępczą.
- udzielenie pomocy rodzinie zastępczej w opiece nad małoletnimi dziećmi.
- motywowanie rodzin zastępczych do odkładania środków finansowych na kontach małoletnich, zabezpieczenie małoletnich po ukończeniu 18 roku życia
- przygotowywanie rodzin zastępczych na ewentualność przyjęcia dziecka.

5) Kontrola terminów zgłaszania informacji do ośrodków adopcyjnych o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających oraz współpraca z ośrodkami adopcyjnymi:

- sporządzanie pism do instytucji w związku z wydaniem opinii na temat kontaktów i sytuacji rodziców biologicznych,
- sporządzanie pism do rodziców zastępczych w związku z uzyskaniem informacji na temat kontaktów dziecka z rodzicami biologicznymi,

6) promocja rodzicielstwa zastępczego poprzez udział w organizowanych wydarzeniach kulturalnych w powiecie opoczyńskim (patrz pkt 7).

Efekty pracy:

- Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2021 r. realizował zadania o charakterze promocyjnym, szkoleniowym, organizacyjnym, pomocowym, opiniotwórczym i sprawozdawczym.
- Organizator rodzinnej pieczy zastępczej pozyskiwał nowych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, promował tę formę pieczy zastępczej, kwalifikował, szkolił i przygotowywał kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a także udzielał poradnictwa, wsparcia i pomocy istniejącym już rodzinom zastępczym.
- Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował ze środowiskiem lokalnym na rzecz dobra dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- Wzorem lat ubiegłych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie prowadziło kampanię informacyjną, mającą na celu promowanie rodzinnej pieczy zastępczej oraz nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Kampania prowadzona była poprzez zamieszczenie informacji na stronie internetowej tegoż Centrum oraz strony Facebook. W efekcie czego do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie zgłosili się kandydaci na rodziców zastępczych. W 2021 r. rozpoczęło się szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe PRIDE – 10 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opcznie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej zapewniał również pomoc już istniejącym rodzinom zastępczym. Organizator przeprowadził badania psychologiczne oraz analizy w zakresie sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej dotyczące kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.
- Ponadto wychodząc naprzeciw potrzebom rodzin zastępczych w roku 2021 r. kontynuowana była pomoc i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia, osób zatrudnionych do pomocy w rodzinach zastępczych oraz rodzin pomocowych.
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opcznie zapewniło rodzinom zastępczym pomoc oraz wsparcie w przypadku wystąpienia problemów w rodzinie.

Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

1. Domy Pomocy Społecznej

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) o pomocy społecznej do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez powiat należy między innymi prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób oraz prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Na terenie powiatu funkcjonują dwa domy pomocy społecznej:

1. Dom Pomocy Społecznej w Niemojowicach przeznaczony dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz osób w podeszłym wieku – **97** miejsc statutowych z podziałem na płeć.
2. Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych w Drzewicy przeznaczony dla osób przewlekle somatycznie chorych – **77** miejsc statutowych z podziałem na płeć.

Powiat uzyskał stałe zezwolenia na prowadzenie domów pomocy społecznej. Koszty utrzymania domów pomocy społecznej z naszego powiatu są niskie i mogą być konkurencyjne w stosunku do innych domów.

Koszt utrzymania mieszkańca w DPS Niemojowice w **2021 r.** wynosił **3 840,00 zł / wydatki ogólne - 4 667 656,45 zł/** i w DPS Drzewica **3 921,00 zł/ wydatki ogólne 3 951 969,19 zł/**. Stan mieszkańców w Domu Pomocy Społecznej w Niemojowicach na dzień 31 grudnia 2021 r. wyniósł – **99 osób**, a w Domu Pomocy Społecznej w Drzewicy – **79 osób**.

W 2021 r. Dyrektor PCPR w Opcznie wydał **51** decyzji o umieszczeniu w DPS w Drzewicy oraz w DPS w Niemojowicach, **5** decyzji uchylających dla mieszkańców opuszczających DPS-y, **6** decyzji dot. odpłatności za pobyt w DPS – dla mieszkańców umieszczonych na starych zasadach.

2. Pomoc dla osób posiadających Kartę Polaka

W roku 2021 nie wpłynął żaden wniosek.

3. Pomoc dla repatriantów

W 2021 roku Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opcznie działając z upoważnienia Starosty Opoczyńskiego nie wydał decyzji dotyczących udzielenia repatriantowi pomocy finansowej ze środków budżetu państwa.

IV. ZESPÓŁ DS. REHABILITACJI SPOŁECZNEJ I AKTYWNEJ INTEGRACJI

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych /j.t. Dz.U. z 2021 r., poz. 573, z późn. zm./, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych /j.t. Dz. U. z 2015 r. poz. 926 z późn. zm./, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych /Dz.U. z 2007 r. Nr 230, poz. 1694, z późn. zm./, rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 2284) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opcznie realizowało w 2021 roku następujące zadania finansowane ze środków PFRON:

- dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – złożonych wniosków- **361**, wypłacone świadczenia **294** na kwotę **415.314,00 zł.**
- dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego – **16** złożonych wniosków - zrealizowano **10** wniosków na kwotę **7116,00 zł.**
- dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych – **125** osób ubiegających się o dofinansowanie ze środków PFRON - wypłacone świadczenia dla **159 osób (118 os. niepełnosprawne i 41 opiekunów)** na ogólną kwotę **224.895,00 zł.**
- dofinansowanie barier funkcjonalnych - **140** złożonych wniosków –zrealizowano **106** wniosków na kwotę **254 455,23zł.**
- dofinansowanie z zakresu organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych – **3** złożone wnioski – zrealizowano **3** wnioski na kwotę **35.550 zł.**

Dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, sprzętu rehabilitacyjnego.

W 2021 r. na dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze złożono **361** wniosków.

Zarządzeniem Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opcznie w sprawie maksymalnych stawek dofinansowania oraz pierwszeństwa dofinansowania do zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w 2021 roku stałe dofinansowanie zostało ustalone w wysokości 1200,00 zł. do jednego aparatu słuchowego i jednej wkładki usznej w wysokości 10,00 zł.

Dofinansowanie dla dzieci maksymalne kwoty dofinansowań według rozporządzenia z wyłączeniem p-majtek (lub zamienników) które udziela się w wysokości do kwoty refundacji z NFZ, jednak nie więcej niż do wysokości 150% sumy limitu. Dofinansowanie dla dorosłych (poza dofinansowaniem stałym do aparatów słuchowych i wkładek usznych) w wysokości do kwoty refundacji z NFZ, jednak nie więcej niż do wysokości 150% sumy limitu.

Dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego w 2021 roku ustalono do wysokości 2.000,00 zł. jednak nie więcej niż 60% całkowitego kosztu zakupu.

W przypadkach uzasadnionych, szczególnie trudnych sytuacjach dofinansowanie było podwyższane.

Tabela nr 1

Dofinansowania	Ilość złożonych wniosków	Ilość podpisanych umów	Ilość świadczeń wypłaconych	Wartość wypłacona
Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	361	-	294	415.314,00
Sprzęt rehabilitacyjny	16	10	10	7116,00 zł

Sporządzono 65 list wypłat środków do Wydziału Finansowego z zakresu zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny.

Turnusy rehabilitacyjne

W 2021 r. złożono na turnusy rehabilitacyjne 125 wnioski. Dofinansowanie zostało przyznane zgodnie z Ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r.o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz.573 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz.U. Nr 230, poz. 1694 z późn.zm.). Wnioski były rozpatrywane zgodnie z datą wpływu wniosków a środki rozdysponowane aż do wyczerpania zasobów finansowych.

Tabela nr 2

TURNUSY REHABILITACYJNE		
	Kwota	ilość
Ilość złożonych wniosków	-	125
Przyznane dofinansowanie (+opiekunowie)	167	236.637,00
Wyplacone dofinansowanie (+opiekunowie)	159	224.895,00

Różnice między przyznanymi a wypłaconymi dofinansowaniami wynikają ze zwrotów środków przez organizatorów turnusów, rezygnacji wnioskodawców z dofinansowań oraz nie dostarczenia informacji o wyborze turnusów.

Sporządzono 49 list wypłat środków na turnusy rehabilitacyjne.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Na dofinansowanie do zadania sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych zostało złożonych 3 wnioski. Przyznano dofinansowanie na 3 zadania dla 3 organizacji na kwotę 35.550 zł. Dofinansowanie zostało przyznane zgodnie z Ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r.o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2021r. poz.573, z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych /j.t. Dz. U. z 2015 r. poz. 926 z późn. zm./,

Tabela nr 4

L.P.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania
1.	Polskie Stowarzyszenia Diabetyków koło w Drzewicy	Wycieczka szlakiem nadmorskim - Mrzeżyn i okolice
2.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów	Wycieczka Sanok - Pętla Bieszczadzka - Solina - Łańcut
3.	Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw	Wycieczka Kazimierz Dolny - Lublin

DOFINANSOWANIE DO LIKWIDACJI BARIER FUNKCJONALNYCH

Tabela nr 5

Rodzaj przyznanego dofinansowania w ramach likwidacji barier wg częstotliwości przyznawania

	Likwidacja barier w komunikowaniu się	Likwidacja barier technicznych	Likwidacja barier architektonicznych
1.	laptop	pralka automatyczna	dostosowanie łazienki dla potrzeb osoby niepełnosprawnej
2.	komputer stacjonarny i monitor	łóżko ortopedyczne	schodolaz kroczący
3.	tablet ze specjalistycznym oprogramowaniem „Mówik”	zmywarka do naczyń	winda
4.		podnośnik	podjazd
5.		kuchnia elektryczno – gazowa	

Weryfikacja formalna i merytoryczna wniosków o dofinansowanie:

1. Ilość pism o uzupełnienie braków – 7
2. Ilość wyjazdów inspektora nadzoru - 25
3. Ilość opinii inspektora nadzoru – 25

Weryfikacja merytoryczna wniosków:

1. Ilość zweryfikowanych kosztorysów ofertowych (inspektor nadzoru)– 21
2. Ilość zweryfikowanych kosztorysów powykonawczych (inspektor nadzoru) – 17
3. Ilość wyjazdów związanych z odbiorem prac związanych z likwidacją barier architektonicznych – 17
4. Ilość opracowanych pism przelewowych – 107
5. Ilość pism odmownych – 4

Tabela nr 6

Zestawienie czynności związanych z wnioskami o likwidację barier funkcjonalnych.

Ilość złożonych wniosków	Ilość wniosków zweryfikowanych pozytywnie	Ilość przyznanych dofinansowań	Ilość rezygnacji z ubiegania się o dofinansowanie i/lub z dofinansowania	Ilość sporządzonych zapotrzebowań na środki PFRON
140	136	106	18	6

Tabela nr 7

Likwidacja barier:	Ilość osób, które otrzymały dofinansowanie	Wartość wypłaconych dofinansowań (w zł.)
Zawarte umowy/ wypłacone dofinansowanie w tym:	106	254 455,23
w komunikowaniu się	39	55.027,00
technicznych	50	55.099,00
architektonicznych	17	144.329,00

Ponadto kwartalnie sporządzane są sprawozdania z zakresu likwidacji barier funkcjonalnych, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjnego, turnusów rehabilitacyjnych sportu, kultury, rekreacji i turystyki, 3 warsztatów terapii zajęciowej działających na terenie powiatu opoczyńskiego.

Kontrole wykonywane przez Zespół w 2021 r.

1) W 2021 r. w ramach zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz sprzętu zakupionego z dofinansowaniem ze środków PFRON do likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych przeprowadzono 38 kontroli w miejscu zamieszkania. Ze względu na ogłoszony stan epidemii ograniczono kontakt bezpośredni z beneficjentami pomocy do wymaganego minimum.

Kontrole obejmowały następujące czynności:

- wyjazd pracownika w miejsce zamieszkania Wnioskodawcy,
- sprawdzenie sprzętu, pod kątem zgodności z fakturą oraz podpisaną umową o dofinansowanie,
- sporządzenie protokołu z czynności.

2) Kontrole Warsztatów Terapii Zajęciowej

W 2021 r. zostały również przeprowadzone kontrole: WTZ Drzewica; WTZ Opoczno i WTZ Żarnów. Kontrole ze względu na panujący stan epidemiologiczny zostały przeprowadzone zdalnie.

Kontrole obejmowały wskazania zawarte w § 22 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej /t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 2284/. Zalecenia pokontrolne dotyczyły m.in. nieprawidłowego prowadzenia kart kontaktów z rodzicami i opiekunami uczestników WTZ oraz uwzględnienie zapisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych art. 10a.1. ust. 5 dotyczącej oceny trzyletniej uczestnika, zweryfikowania listy obecności uczestników treningu ekonomicznego i zweryfikowania list wypłat treningu.

NADZÓR I KONTROLA WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Na działalność WTZ w Drzewicy w 2021 r. zostały przyznane środki (zgodnie z aneksem do umowy) w kwocie 679.874,67 zł w tym ze środków PFRON 542.400,00 zł, ze środków powiatu 60.266,67 zł, z innych źródeł 77.208,00 zł (dotacje Gminy oraz środki własne).

Na działalność WTZ w Opcznie zostały przyznane środki (zgodnie z aneksem do umowy) w kwocie 814.918,41 zł, w tym ze środków PFRON 715.968,00 zł, ze środków Powiatu 79.552,00 zł. i inne źródła finansowania 19.398,41 ,00 zł. (wykorzystano kwotę 2.626,00 zł reszta środków przełożona na 2022 rok.

Natomiast na działalność WTZ w Żarnowie w 2021 r. zostały przyznane środki (zgodnie z aneksem do umowy) w kwocie 731.197,99 zł. w tym ze środków PFRON 650.880,00 zł, ze środków Powiatu 72.320,00 zł oraz środki własne – inne 7.997,99 zł (środki zostały przełożone na 2022 r.).

Tabela 8 Środki wykorzystane

	WTZ Opoczno	WTZ Drzewica	WTZ Żarnów	WTZ Lipiny	WTZ Kubusie w Wolborzu	WTZ w Tomaszowie Mazowieckim
Środki PFRON	715.968,00	542.400,00	650.880,00	0	0	0
Środki Powiatu	79.552,00	60.266,67	72.320,00	14.865,80	2.410,68	467,00
Inne środki (środki własne i dotacja Gminy)	2.626,00	77.208,00	0	0	0	0
Razem	798.146,00	679.874,67	723.200,00	14.865,80	2410,68	467,00

W ramach zadań związanych z dofinansowaniem kosztów działania WTZ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie sporządza:

- 1) umowy w sprawie dofinansowania kosztów działalności warsztatu terapii zajęciowej ze środków powiatu opoczyńskiego oraz aneksu do umów ze środków PFRON – corocznie po ustaleniu środków z PFRON oraz w przypadku zmian (np. planu finansowego) dotyczących umowy,
- 2) kwartalne sprawozdania z wydatkowania środków oraz zapotrzebowania na środki finansowe do Starostwa Powiatowego,
- 3) listy wypłat środków PFRON.

Ponadto PCPR akceptuje zgłoszone kandydatury na uczestników WTZ, odpowiada na pytania, opiniuje problemowe sprawy.

Działające na terenie powiatu opoczyńskiego Warsztaty Terapii Zajęciowej składają do PCPR roczne sprawozdania merytoryczne z poprzedniego roku oraz sprawozdania kwartalne (centrum sprawozdania kwartalne po wcześniejszym sprawdzeniu oraz naniesieniu na

odpowiednie druki przekazuje do Starostwa). Przedstawione przez WTZ sprawozdania są szczegółowo analizowane, a ze sprawozdania rocznego specjalista pracy socjalnej sporządza ocenę dotyczącą rocznego sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystywania środków finansowych, która przedstawiana jest do akceptacji Radzie Powiatu.

PCPR monitoruje także listy obecności uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej (dostarczane kwartalnie do centrum).

Zgodnie z §22 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej /Dz. U. z 2021r. poz. 2284 z późn. zm./ jednostka corocznie kontroluje każdy z trzech warsztatów funkcjonujących na terenie powiatu opoczyńskiego. Kontrolą obejmuje m.in. ważność posiadanych przez uczestników orzeczeń oraz treść zawartych w nim wskazań, prawidłowość prowadzonej dokumentacji dotyczącej uczestników, działalności merytorycznej warsztat, działalność rady programowej oraz współpracę z rodzicami i opiekunami. Sprawdzane jest również czy rada programowa warsztatu opracowuje coroczne indywidualne programy rehabilitacji dla każdego uczestnika warsztatu oraz czy są sporządzane okresowe oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji oraz oceny indywidualnych efektów rehabilitacji przy udziale uczestnika warsztatu. W roku 2021 ze względu na stan epidemii COVID-19 kontrole były przeprowadzane zdalnie.

V. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO

Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego.

W strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie funkcjonuje Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego, który realizuje zadania takie jak interwencja kryzysowa (w tym zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie) oraz poradnictwo specjalistyczne obejmujące poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne (w tym zadania z zakresu pieczy zastępczej).

Powyższe zadania określone są w Ustawie o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. 2021 poz. 2268), Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. 2021 poz. 1249) oraz Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. 2022 poz. 447).

W/w zadania realizowane były poprzez dyżury specjalistów – psychologa, pedagoga, terapeutę rodziny, terapeutę uzależnień i prawnika, którzy udzielali poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, a także rodzinnego obejmującego problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki w zakresie pieczy zastępczej, a także terapii i mediacji rodzinnej.

Główny cel realizowany przez Zespół to udzielanie specjalistycznej pomocy ofiarom przemocy domowej w zakresie interwencyjnym i terapeutyczno-wspomagającym, która ma służyć bezpieczeństwu i ochronie od źródeł kryzysu. Ponadto, istotnym zadaniem Zespołu jest zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie i ich dzieciom bezpieczeństwa osobistego oraz wsparcia i pomocy, dzięki któremu będą mogły poradzić sobie z traumatycznymi doświadczeniami, odzyskać szacunek dla siebie i zacząć samodzielnie budować nowe, wolne od przemocy życie.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, a także zgłaszających różnego rodzaju trudności życiowe w celu przywrócenia równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganiu przejścia reakcji kryzysowej w stan niewydolności psychospołecznej.

Poradnictwo rodzinne obejmuje szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze w rodzinach naturalnych i zastępczych oraz problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

W obszarze **poradnictwa prawnego** udzielane są informacje o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, cywilnego, karnego, zabezpieczenia społecznego, ubezpieczeń społecznych, prawa pracy. Porady prawne udzielane są w formie porad ustnych oraz przygotowywania projektów pism procesowych, głównie inicjujących postępowanie sądowe (sprawy rozwodowe, separacyjne, alimentacyjne, karne o znęcanie, zwolnienia z pracy i inne roszczenia pracownicze, sprawy majątkowe i egzekucje komornicze, pisanie pozwów, wniosków dowodowych, pomoc w prowadzeniu sprawy)

W Zespole Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego zatrudnionych jest łącznie 5 terapeutów oraz prawnik. Każdy ze specjalistów dyżuruje raz w tygodniu przez 3 godziny. Informacja o możliwości skorzystania z wsparcia jest dostępna na stronie internetowej PCPR w Opocznie. Dostęp jest bezpłatny i wolny, w razie potrzeby specjaliści umawiają klientów na kolejne wizyty. Prowadzone są jedynie zapisy przez sekretariat w godzinach urzędowania PCPR w celu umówienia wizyt do prawnika.

Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.

W 2021 roku poradnictwem specjalistycznym psychologicznym, terapeutycznym i prawnym objęto łącznie **802** osoby i rodziny. Do Zespołu zgłaszały się osoby z terenu całego powiatu opoczyńskiego. Najwięcej osób zgłosiło się z terenu gminy i miasta Opoczno. Biorąc pod uwagę wszystkich klientów, statystyka rozkłada się następująco:

Tabela nr 1. Struktura osób, którym udzielono wsparcia

	Opoczno	Białaczów	Ślawno	Drzewica	Mniszków	Poświętne	Żarnów	Paradyż	Poza Powiatem	SUMA
Kobiety	299	63	32	50	5	16	39	13	4	521
Mężczyźni	134	35	8	24	1	12	19	6	3	242
Ilość rodzin	213	24	18	17	4	9	10	2	1	298
Niepelnosprawni	15	1	-	2	-	3	3	-	-	24
Ilość dzieci w rodzinach	316	114	34	81	4	9	48	18	4	628
Współmałżonkowie	118	6	13	15	1	3	9	2		167
Partnerzy	13	1	2	1	1	1	-	-	1	20
Osoby powyżej 60 lat	34	2	1	3	-	-	-	1	-	41
Inne osoby	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1

Tabela nr 2 Liczba i rodzaj udzielonego wsparcia

Forma wsparcia \ Gmina	Opoczno	Białaczów	Ślawno	Drzewica	Mniszków	Poświętne	Żarnów	Paradyż	Poza Powiatem	SUMA
Porady	86	53	14	38	6	5	38	13	5	258
Rozmowy	42	7	6	4	-	2	2	-	1	64
Terapia indywidualna	183	15	6	15	-	13	16	-	1	249
Terapia rodzinna	20	4	-	4	-	-	1	-	-	29
Terapia małżeńska	4	2	3	1	-	1	-	-	-	11
Konsultacje	9	1	-	2	-	2	-	1	-	15
Grupa wsparcia (ps)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grupa wsparcia (ar)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grupa wsparcia (przemoc)	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Warsztaty integracyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dyżur telefon alarmowy	34	4	5	6	2	6	1	1	-	59
Porady prawne	58	7	7	2	-	-	1	2	-	77
Przygotowywanie pism (radca prawny)	19	1	2	1	-	-	-	2	-	25
Interwencja	2	-	1	-	-	1	-	-	-	4
Łącznie	458	94	44	73	8	30	59	19	7	792

Z pomocy specjalistów ZIKiPS korzysta coraz więcej osób między innymi na polecenie sądu, który wydając postanowienie jednocześnie zobowiązuje małżonków do podjęcia terapii w Zespole Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego przy PCPR w Opocznie.

Pracownicy Zespołu służyli także wsparciem i pomocą osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji w związku z przeżywaniem żałoby lub przebywaniem w kwarantannie w czasie epidemii.

Zespół prowadzi również grupy wsparcia dla pracowników socjalnych i asystentów rodziny oraz grupę wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. Z uwagi na stan epidemiologiczny, w 2021r odbyła się tylko **1** grupa wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w której udział wzięły **3** osoby z terenu gminy Opoczno.

Mimo trudności związanych z pandemią COVID19 przez cały okres 2021 roku ZIKiPS współpracował z różnymi instytucjami z terenu powiatu opoczyńskiego, takimi jak: Ośrodki Pomocy Społecznej, Komendą Powiatową Policji w Opocznie, Komisariatem Policji w Drzewicy, Sądem Rejonowym w Opocznie oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Opocznie.

W Zespole Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego uruchomiona jest dodatkowa usługa, jaką jest telefon interwencyjny o numerze **786 042 269**. Specjaliści mogą w sytuacji wystąpienia nagłego zdarzenia (zagrożenia życia lub zdrowia) uczestniczyć w interwencji podejmowanej np. przez Policję. Niestety telefon funkcjonuje w ograniczonej formie tylko w czasie dyżurów specjalistów oraz w każdą sobotę od godziny 14.00 do godziny 22.00.

Utrzymanie Zespołu opiera się głównie o środki z porozumień z gminami powiatu opoczyńskiego.

Koszt całkowity realizacji zadania w 2021 r. – **76.778,62**

- środki własne Powiatu - **27.778,62**

- środki pozyskane z porozumień z pozostałymi gminami Powiatu Opoczyńskiego - **49.000,00**

Praca w Zespołach Interdyscyplinarnych na terenie gmin powiatu opoczyńskiego.

Dyrektor i pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie są członkami Zespołów Interdyscyplinarnych w Drzewicy, Sławnie i Białaczowie. W związku z sytuacją epidemiologiczną, udział w posiedzeniach zespołów w 2021 r. był utrudniony.

Białaczów	30.06.2021
	27.09.2021
Drzewica	06.06.2021
Sławno	-

VI. FINANSOWANIE ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W OPOCZNIE

Tabela nr 1 Wydatki poniesione na realizację zadań w 2020 roku

LP.	Rozdział	Rodzaj zadania	WYSZCZEGÓLNIENIE	Kwota wydatkowanych środków	Środki własne Powiatu Opoczyńskiego	Środki z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego	Środki Gmin
1.	85510 Placówki opiekuńczo-wychowawcze	Zadania zlecone	1. Wypłata dodatków do zryczałtowanej kwoty dla dzieci przebywających w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych typu Rodzinnego (500+) /Mroczków i Byszewy/Białaczów	91 958,61	0,00	91 958,61	0,00
			2. Wypłata dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego dla dzieci przebywających w POW typu socjalizacyjnego „Pałacyk” i „Przystań	188 027,96	0,00	188 027,96	0,00
			3. Wydatki na materiały biurowe -z 1 % na obsługę zadania	331,00	0,00	331,00	0,00
			4. Wydatki na dodatek dla pracowników z 1 % na obsługę zadania	2 542,99	0,00	2 542,99	0,00
		RAZEM		282 860,56	0,00	282 860,56	0,00
		Zadania własne	1. Świadczenia - Kontynuacja nauki, usamodzielnienia, zagospodarowanie	49 997,80	49 997,80	0,00	0,00
			2. Wydatki niezaliczane do wynagrodzeń	136,22	136,22	0,00	0,00
			3. Wynagrodzenie wraz z pochodnymi ZUS	71 599,42	71 599,42	0,00	0,00
			4. Wydatki rzeczowe	5 750,66	5 750,66	0,00	0,00
		RAZEM		127 484,10	127 484,10	0,00	0,00

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W OPOCZNIE

OGÓŁEM ROZDZIAŁ 85510				410 344,66	127 484,10	282 860,56	0,00	
2.	85508 Rodziny zastępcze	Zadania zlecone	1. Dodatek wychowawczy dla dzieci z rodzin zastępczych (500+)	408 862,49	0,00	408 862,49	0,00	
			2. Wydatki na materiały biurowe -z 1 % na obsługę zadania	591,64	0,00	4 187,20	0,00	
			3.Wydatki na dodatek dla pracowników z 1 % na obsługę zadania	3 595,56	0,00	3 595,56	0,00	
		RAZEM			413 049,69	0,00	413 049,69	0,00
		Zadania własne	1. Wynagrodzenia wraz z pochodnymi 4 Koordynatorów Rodzinnej Pieczy Zastępczej i pedagoga	272 850,77	272 850,77	0,00	0,00	
			2. Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	704,79	704,79	0,00	0,00	
			3. Umowy zlecenia dla 6 rodzin zastępczych zawodowych wraz z pochodnymi. Umowy zlecenia dla 1 pogotowia rodzinnego wraz z pochodnymi ZUS. Umowy zlecenia – Rodzina pomocowa i osób do pomocy.	297 985,49	297 985,49	0,00	0,00	
			4. świadczenia dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej w rodzinach spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych (w tym wkład własny do projektów w kwocie 539.228,00zł.)	1 070 554,44	1 070 554,44	0,00	0,00	
			5. Umowa zlecenie dla 1 osoby zatrudnionej do pomocy dla rodziny niezawodowej, dla 2 osób zatrudnionych do pomocy w rodzinie zawodowej, 1 osoba zatrudniona do pomocy w pogotowiu rodzinnym.	57 084,36	57 084,36	0,00	0,00	
			6. Wydatki rzeczowe	43 982,85	43 982,85	0,00	0,00	
		RAZEM			1.743.162,70	1.743.162,70	0,00	0,00
		OGÓŁEM Rozdział 85508				2 156 212,39	1 743 162,70	413 049,69

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W OPOCZNIE

3.	85117 Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	Zadania własne	1. Koszty zakwaterowania i wyżywienia – dziecko w pieczy zastępczej	29 157,60	29 157,60	0,00	0,00
4.	85220 Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego	Zadania własne	1. Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego- Umowy zlecenia	62 680,00	21 680,00	0,00	41 000,00
			2. Usługi obce- porady prawne	11 760,00	3 760,00	0,00	8 000,00
			2. Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego- wydatki bieżące	2 338,62	2 338,62	0,00	0,00
RAZEM Rozdział 85520				76 778,62	27 778,62	0,00	49 000,00
5.	85218 Centrum Pomocy Rodzinie	Zadania własne	1. Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	1 011 963,69	1 011 963,69	0,00	0,00
			2. Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	3 574,60	3 574,60	0,00	0,00
			3. Utrzymanie bieżące Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie – wydatki bieżące związane z utrzymaniem PCPR	74 424,05	74 424,05	0,00	0,00
	RAZEM Rozdział 85218			1 122 133,74	1 122 133,74	0,00	0,00
6.	85595 Pozostała działalność	Zadanie własne	Wydatki rzeczowe na pomoc dla osób niepełnosprawnych	0,00	0,00	0,00	0,00
OGÓŁEM WYKONANIE W 2021R.				3 794 627,01	3 049 716,76	695 910,25	49 000,00

Dane własne PCPR w Opocznie za okres 01.01.2021 do 31.12.2021

Wydatki poniesione w związku z realizacją projektów współfinansowanych z Unii Europejskiej ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

W 2021 roku w ramach projektów zrealizowano wydatki w kwocie ogółem **2.165.199,08zł**, ze środków EFS 1.625.917,08 i środków własnych powiatu tj.:

- przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w kwocie **1.478.733,55 zł**, jak niżej:
 - ze środków EFS - 939.505,55 zł w Rozdziale 85595
 - wkład własny - 539.228,00 zł w Rozdziale 85508
- inne podmioty realizujące wspólnie zadania projektowe (POW) w kwocie **686.465,53 zł**, wg wyszczególnienia :

1. Realizacja projektu „**W jednym kierunku dla rodziny**” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego wartość projektu wg wniosku o dofinansowanie na lata 2019-2022 stanowi **3.694.296,19 zł**, w tym ze środków EFS **3.140.168,19 zł**, wkład własny **554.128,00zł**. W 2021r. poniesiono wydatki w kwocie **1.434.745,66 zł.**, w tym:

- PCPR w kwocie **761.405,13zł** :
 - ze środków EFS **613.257,13 zł**, w Rozdziale 85595 ,
 - wkład własny **148.148,00 zł**, w Rozdziale 85508 ,
- Placówki Opiekuńczo Wychowawcze: „Przystań” w Żarnowie i „Pałacyk” w Mroczkowie Gościnnym poniosły wydatki ze środków EFS w kwocie **673 340,53zł**.

2. Realizacja projektu „**CUŚ- centrum usług środowiskowych**” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego wartość zadań projektu realizowanych przez PCPR wg wniosku o dofinansowanie na lata 2020-2023 wynosi **2.438.923,00 zł**, w tym:

- środki EFS 1.389.095,00 zł,
- wkład własny 1.049.828,00 zł.

W roku sprawozdawczym zrealizowano wydatki przez jednostkę w kwocie **730 453,42zł**, w tym:

- środki EFS **339.373,42 zł**, w Rozdziale 85595
- wkład własny **391.080,00 zł**, w Rozdziale 85508

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opcznie w 2021 roku na realizację zadań w ramach środków budżetowych finansowych z powiatu, wojewody, budżetu państwa i środków na realizację projektów z Europejskiego Funduszu Społecznego wydatkowało kwotę ogółem **4.734.132,56zł**.

Realizacja programów ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2021 roku .

1. W ramach realizacji pilotażowego programu **Aktywny Samorząd** zgodnie z Umową Nr AS3/000035/05/2018 z dnia 16 maja 2018r i aneksami w 2021 roku PCPR otrzymało środki w wysokości **599.453,56 zł**.

W okresie sprawozdawczym w ramach programu wydatkowano kwotę ogółem **399.225,49 zł** na działania jak niżej :

- w ramach **Modułu I** wydatkowano kwotę w wysokości **170.942,78 zł** ,
- w ramach **Modułu II** wydatkowano kwotę w wysokości **190.479,00 zł**.
- koszty obsługi **37.803,71 zł**

Saldo środków na koniec 2021r. wynosi **200.228,07 zł**

Tabela Nr 2 Wykaz obszaru działań w ramach Modułu I i II ze środków PFRON

KIERUNKI DZIAŁAŃ	Wykorzystanie środków
Obszar B1 specjalistyczny sprzęt komputerowy	34 380,00
Obszar B2 szkolenie w zakresie obsługi sprzętu elektronicznego	4 000,00
Obszar B 3 Sprzęt elektroniczny	6 750,00
Obszar A1 pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	0,00
Obszar A2 prawo jazdy	0,00
Obszar C1 pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	33 268,91
Obszar C2 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka elektrycznego	0,00
Obszar C3 pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązanie techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości	38 978,87
Obszar C4 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania tech.	12 000,00
Obszar C5 Oprzyrządowanie elektryczne do wózka ręcznego. Skuter.	38 025,00
Obszar D pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	3 540,00
Razem Moduł I	170 942,78
Razem Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	190 479,00
Razem	361 421,78

Dane własne PCPR w Opcznie za okres 01.01.2021 do 31.12.2021

W ramach programu Aktywny Samorząd zrealizowano działania na rzecz osób niepełnosprawnych - mieszkańców powiatu opoczyńskiego zgodnie z potrzebami przez nich wnioskowanymi.

2. „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” – **Moduł III**, na pomoc finansową dla niepełnosprawnych uczestników placówek WTZ, SDS, SOSW wydatkowano kwotę **154.687,50zł**

Tabela Nr 3 Wykaz zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej przyjętych do realizacji w 2021 r oraz wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na ich realizację na podstawie ust 1 pkt 7 lit.d ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych

Wyszczególnienie zadań	PLAN	WYKONANIE	Liczba udzielonych świadczeń	UWAGI
Dofinansowania WTZ w Opocznie	715 968,00	715 968,00	33	PCPR w Opocznie realizuje zadanie (od przyjęcia wniosku ,rozpatrzenia i przekazania środków finansowych wnioskodawcy
Dofinansowania WTZ w Drzewicy	542. 400,00	542. 400,00	25	
Dofinansowania WTZ w Żarnowie	650 880,00	650 880,00	30	
Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	224 895,00	224 895,00	159 w tym 41 opiekunów	
Dofinansowanie sportu i kultury rekreacji i turystyki dla osób niepeł.	35 550,00	35 550,00	125	
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnospraw.	422 449,20	422 430,00	304	
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	255 316,00	254 455,00	106	
Razem	2 847 458,20	2 846 578,00	782	

Dane własne PCPR w Opocznie za okres 01.01.2021 do 31.12.2021

Płatności zewnętrzne z tytułu rozliczeń z innymi powiatami.

Na podstawie art. 193 ust.1,2,6 art. 194 ustawy z dnia 09 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020r. poz. 821) z tytułu ponoszenia miesięcznych opłat za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

1. **Rozdział 85510 §2320** - odpłatność za pobyt dzieci z powiatu opoczyńskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w innych powiatach, w kwocie **142 072,00zł** .
2. **Rozdział 85508 §2320** - odpłatność za pobyt dzieci z powiatu opoczyńskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych w innych powiatach w kwocie **67 751,28zł** .
3. **Rozdział 85508 §2320**- odpłatność za pobyt dzieci pochodzących z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu opoczyńskiego w kwocie **317 732,39 zł** .
4. **Rozdział 85510 §2320**- odpłatność za pobyt dzieci pochodzących z innych powiatów umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu opoczyńskiego w kwocie **1 482 512,63 zł** .
5. **Rozdział 85510 §2360** - nadzór merytoryczny i finansowy nad Placówką Opiekuńczo-Wychowawczą typu rodzinnego w Mroczkowie Gościnnym - wykonanie w kwocie **461 686,00 zł**.
6. **Rozdział 85510 §2360** - nadzór merytoryczny i finansowy nad Placówką Opiekuńczo-Wychowawczą typu rodzinnego w Białaczowie - wykonanie w kwocie **479 227,81 zł**.
7. **Rozdział 85156 § 2110** - Obsługa składki na ubezpieczenie zdrowotne dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zapotrzebowanie i rozliczenie miesięczne, roczne .W 2021 roku wydatki w kwocie **11 215,80 zł**.

W ramach nadzoru merytorycznego i finansowego nad placówkami opiekuńczo-wychowawczymi typu rodzinnego, PCPR w Opocznie:

- ustala miesięczne zapotrzebowanie na środki finansowe i sprawdza transze z planem finansowym,
- sprawdza sprawozdania kwartalne pod względem zgodności wydatków z planem i harmonogramem oraz pod względem rodzajowym kosztów,
- sprawdza sprawozdania kwartalne pod względem merytorycznym i finansowym,
- ustala średniomiesięczny koszt utrzymania dziecka w placówkach,
- bierze czynny udział w posiedzeniach stałych zespołów,

Tabela Nr 4. Dochody zrealizowane przez PCPR w Opcznie

Lp.	Wyszczególnienie tytułu dochodu	Kwota dochodu
1.	Dochód za odpłatności od gmin za pobyt dzieci w placówkach	431 017,97
2.	Dochód za odpłatności od gmin za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych	333 281,36
3.	Dochód z realizacji programu Aktywny Samorząd Moduł I i II	37 803,71
4.	Dochód z realizacji programu Aktywny Samorząd Moduł III	4 187,50
5.	Wynagrodzenie od prawidłowo naliczonego podatku dochodowego od osób fizycznych i wypłaconych zasiłków chorobowych ze środków ZUS	475,79
6.	Wpływy z lat ubiegłych 85510	166,77
7.	Odsetki za nieterminowe regulowanie odpłatności za pobyt dzieci w Placówkach Opiekuńczo Wychowawczych i rodzinach zastępczych	294,94
8.	Dochód za odpłatności od gmin za pobyt dzieci w zakładach opiekuńczych 85117 § 2900	2 915,79
RAZEM		810 143,83

Dane własne PCPR w Opcznie za okres 01.01.2021 do 31.12.2021

VII. REALIZACJA PRZEZ PCPR PROGRAMÓW W ROKU 2021

1. POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH DLA POWIATU OPOCZYŃSKIEGO NA LATA 2021 - 2026 W 2021 R.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych dla Powiatu Opoczyńskiego na lata 2021-2026 został przyjęty Uchwałą nr XXXIX/294/21 Rady Powiatu Opoczyńskiego z dnia 28 października 2021 r.

Cel główny realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych dla Powiatu Opoczyńskiego na lata 2021-2026 to aktywizacja społeczna i zawodowa niepełnosprawnych mieszkańców powiatu opoczyńskiego oraz tworzenie warunków dla pełnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i gospodarczym powiatu.

Cel główny został rozwinięty poprzez cele szczegółowe, które wskazują na:

1. Podniesienie świadomości społecznej mieszkańców powiatu na temat praw osób niepełnosprawnych.
2. Prowadzenie działań na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
3. Inicjowanie, prowadzenie i wspieranie działań zmierzających do likwidacji barier (m.in. architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych) utrudniających niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

Realizatorzy programu to m.in. PCPR w Opocznie, Powiatowy Urząd Pracy w Opocznie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, Zarząd Powiatu, Wydział Ochrony Środowiska, Zdrowia i Osób Niepełnosprawnych, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy „Centrum Edukacji i Rozwoju”, wójtowie gmin, burmistrzowie miast, dyrektorzy szkół.

Rezultaty realizacji Programu w 2021 roku

Tabela nr 9

Realizatorzy programu	Rezultaty realizacji Programu w 2021 roku
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie	Z dofinansowania udzielonego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie z zakresu rehabilitacji społecznej skorzystało w 2021 roku 528 osób niepełnosprawnych z czego na: - dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – złożonych wniosków- 361, wypłacone świadczenia 294 na kwotę 415.314,00 zł. - dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego – 16 złożonych wniosków - zrealizowano 10 wniosków na kwotę 7.116,00 zł. - dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych – 125 osób ubiegających się o dofinansowanie ze środków PFRON -

	wypłacone świadczenia dla 159 osób (118 os. niepełnosprawne i 41 opiekunów) na ogólną kwotę 224.895,00 zł. - dofinansowanie barier funkcjonalnych - 140 złożonych wniosków –zrealizowano 106 wniosków na kwotę 254 455,23zł. - dofinansowanie z zakresu organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych – 3 złożone wnioski – zrealizowano 3 wnioski na kwotę 35.550 zł.
Powiat Opoczyński	W 2021r. Powiat Opoczyński pozyskał środki z PFRON na: -projekt „Utworzenie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Opoczyńskiego w 2021” – kwota przyznana przez PFRON to 160.000,00 zł -realizację zadań z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych kwotę 50.000,00 zł -realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym kwotę 20.000,00 zł (wykonano 17.989,49 zł).
Powiatowy Urząd Pracy w Opocznie	Powiatowy Urząd Pracy w Opocznie z zakresu rehabilitacji zawodowej organizuje spotkania informacyjne dla osób niepełnosprawnych – zaplanowano 2 spotkania, organizuje również doradztwo zawodowe indywidualne -z poradnictwa skorzystało 55 osób, pośrednictwo pracy pozyskano 22 oferty pracy, finansuje również wydatki na instrumenty lub usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych (bony zasiedleniowe, prace interwencyjne, szkolenia, roboty publiczne, prace interwencyjne, refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, podjęcie działalności gospodarczej, dofinansowanie wynagrodzenia dla osoby, która ukończyła 50 rok życia, staże)– skorzystało 66 osób.
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Opocznie	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna wydała 131 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży z powiatu opoczyńskiego, 5 orzeczenia do zajęć rewalidacyjno-wychowawczych i 32 opinii o Wczesnym Wspomaganiu Rozwoju Dziecka.
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy „Centrum Edukacji i Rozwoju”	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy „Centrum Edukacji i Rozwoju” prowadzi szereg działań edukacyjnych między innymi: 1. Przedszkole Specjalne, 2. Zajęcia Rewalidacyjno-Wychowawcze Indywidualne i Grupowe, 3. Zespoły Edukacyjno-Terapeutyczne dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym oraz z niepełnosprawnością w stopniu lekkim, 4. Szkołę Przysposabiającą do Pracy, 5. Branżową Szkołę Specjalną I Stopnia dla uczniów z niepełnosprawności intelektualną w stopniu lekkim, 6. Wczesne Wspomaganie rozwoju Dziecka.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Opcznie sporządza diagnozy zawodowe potencjału orzekanej osoby w celu poznania zasobów fizycznych i psychicznych - wykorzystywanych w procesie pracy, jak również prowadzi doradztwo zawodowe w zakresie aktywizacji zawodowej i zatrudnieniu. Udziela wsparcia środowiskowego i pomocy społecznej osobom niepełnosprawnym i ich rodziną poprzez prowadzenie działalności informacyjnej oraz pomocowej w ramach Powiatowego Punktu Informacji dla Osób Niepełnosprawnych (PION). W 2021r. Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności wydał 1804 orzeczeń o niepełnosprawności (w tym 469 dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 946 dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, 257 dla osób z lekkim stopniem niepełnosprawności i 132 dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia) dla celów m.in.: podjęcia zatrudnienia na odpowiednim stanowisku pracy, szkolenia, uczestniczenia w warsztatach terapii zajęciowej, konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne środki pomocnicze, korzystanie ze środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, zasiłku stałego, wydania karty parkingowej.
Ośrodki Pomocy Społecznej	Ośrodki Pomocy Społecznej informują o możliwości skorzystania z pomocy logopedy, radcy prawnego, specjalisty pracy z rodziną, doradcy zawodowego, opiekunki domowej w miejscu zamieszkania. Organizują i inicjują uczestnictwo osób niepełnosprawnych w wycieczkach kulturalno-krajoznawczych, piknikach, spotkaniach integracyjnych, rajdach, zawodach sportowych. Opracowują dla osób niepełnosprawnych ulotki informacyjne, tablice informacyjne. Współpracują z instytucjami pozarządowymi w poprawie aktywności społeczeństwa lokalnego. Przyczyniają się do likwidacji barier architektonicznych w instytucjach użyteczności publicznej. Organizują staże, roboty publiczne, prace interwencyjne oraz prace społecznie użyteczne. Współpracują z instytucjami pozarządowymi w poprawie aktywności społeczeństwa lokalnego. Udzielają również pomocy w formie finansowej (zasiłki stałe, okresowe i celowe, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenie pielęgnacyjne) naturze oraz usługach, umieszczają w noclegowniach lub innych placówkach zapewniających schronienie.

2. AKTYWNY SAMORZĄD

W ramach programu „Aktywny samorząd” w oparciu o „Kierunki działań oraz warunki brzegowe obowiązujące realizatorów pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2021 roku”, „Zasady dotyczące wyboru, dofinansowania i rozliczania wniosków o dofinansowanie w ramach modułu I i II pilotażowego programu „Aktywny samorząd” - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie realizowało następujące zadania finansowane ze środków PFRON:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- **Zadanie 1,4** – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- **Zadanie 2,3** – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy,

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- **Zadanie 1,3,4** – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- **Zadanie 2** – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- **Zadanie 5** – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu,

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- **Zadanie 1** – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
- **Zadanie 2** – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- **Zadanie 3** – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- **Zadanie 4** – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości),
- **Zadanie 5** – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką).

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie kosztów edukacji:

- w szkole policealnej,
- w kolegium,
- w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym / dziennym lub niestacjonarnym / wieczorowym / zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu), a także kosztów przewodu doktorskiego, otwartego poza studiami doktoranckimi.

W 2021 roku osoby niepełnosprawne otrzymały dofinansowanie w ramach niżej wymienionych zadań w poszczególnych modułach:

MODUŁ I

Wpłynęło 26 wniosków. Zawarto 20 umów, zrealizowano 19 umów o dofinansowanie oraz wypłacono kwotę środków w wysokości **177 956,87 zł**.

1. W ramach obszar A zadanie 2 – dofinansowanie otrzymała **1** osoba w wysokości – 2.325 zł
2. W ramach obszar B zadanie 1,3,4 – dofinansowanie otrzymały **7** osoby w łącznej wysokości – 40.980 zł.
3. W ramach obszar B zadanie 2 – dofinansowanie otrzymały **2** osób w łącznej wysokości – 4.000 zł.
4. W ramach obszaru C zadanie 1 dofinansowanie otrzymały **2** osoby na kwotę 19.765 zł
5. W ramach obszaru C zadanie 3 dofinansowanie otrzymały **3** osoby na kwotę 87.171,87 zł.
6. W ramach obszaru C zadanie 5 dofinansowanie otrzymały **3** osoby na kwotę 20.175 zł
7. W ramach obszaru D dofinansowanie otrzymała **1** osoba na kwotę 3.540 zł.

Wnioski o dofinansowanie w ramach programu w 2021r. były przyjmowane od 1 marca do 31 sierpnia 2021r.

Po zakończeniu przyjmowania wniosków, a następnie po wypłaceniu środków sporządzane są sprawozdania z realizacji programu.

W ramach prowadzonej ewaluacji wnioskodawcy wypełniają ankiety ewaluacyjne, które dostarczają po 6 miesiącach od otrzymania dofinansowania.

Ponadto powyżej 20% spośród złożonych wniosków jest kontrolowane w kolejnym roku po otrzymaniu dofinansowania. W 2021 roku przeprowadzono 6 kontroli w miejscu zamieszkania Wnioskodawcy sprzętu zakupionego z dofinansowania ze środków PFRON.

MODUŁ II

W zakresie MODUŁU II w 2021 roku złożono **59** wniosków, podpisano 57 umów o dofinansowanie oraz wypłacono kwotę środków w wysokości 203.566,00 zł.

Aktywny samorząd MODUŁ II	Złożone wnioski	Zawarte i zrealizowane umowy	Wypłacone dofinansowanie
	59	56	203.409,00 zł

Wnioski o dofinansowanie były przyjmowane w dwóch etapach:

- do dnia 31 marca 2021 r. (dla wnioskodawców dotyczących roku akademickiego 2020/2021)
- do 10 października 2021 (dla wnioskodawców dotyczących roku akademickiego 2021/2022).

Z powyższych modułów sporządzane są sprawozdania z realizacji programu wraz z wymaganymi załącznikami. Ponadto prowadzone są kontrole oraz promocja w formie plakatów i informacji do szkół średnich z terenu Powiatu Opoczyńskiego. Plakaty dot. programu przesyłane są również do Ośrodków Pomocy Społecznej oraz przedszkoli z terenu powiatu opoczyńskiego.

3. POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W POWIECIE OPCZYŃSKIM NA LATA 2017-2021

Zgodnie z art. 6, pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249) do zadań własnych realizowanych przez powiaty należy opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie opracowało Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Opoczyńskim na lata 2017 -2021, który został przyjęty Uchwałą Nr XXXIV/230/17 Rady Powiatu Opoczyńskiego z dnia 24 sierpnia 2017r.

Realizacja Programu ma na celu wypracowanie w powiecie opoczyńskim profesjonalnych form wsparcia i pomocy, przy jednoczesnym założeniu dążenia do zwiększenia ich dostępności i skuteczności wobec osób uwięzionych w przemoc. Zakłada również prowadzenie edukacji osób, działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą, dostarczanie społeczeństwu wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem oraz propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych, związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie stanowi interdyscyplinarną

strategię działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy domowej przez wszystkie instytucje i organizacje, zobligowane do podejmowania działań w tym zakresie.

Działania w 2021 roku zostały ograniczone przez wprowadzone obostrzenia z tytułu panującej pandemii COVID-19. Realizacja głównego celu zawartego w Programie tj.: ograniczenie zjawiska przemocy oraz zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Opoczyńskim była realizowana poprzez cele szczegółowe takie jak:

1) Edukacja społeczna i promocja postaw społecznych oraz działań wolnych od przemocy.

Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności wobec dzieci, podejmowanie działań propagujących pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich w przypadku przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie.

PCPR przekazywało środowisku lokalnemu, instytucjom i organizacjom materiały informacyjne dotyczące kwestii przemocy domowej oraz informacje (adresy i numery telefonów) dotyczące możliwości uzyskania bezpłatnej pomocy na terenie powiatu.

Na stronie internetowej PCPR oraz na tablicach ogłoszeń PCPR i innych zainteresowanych instytucji (OPS) prowadzono ekspozycję wykazu dyżurów w Zespole Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego.

2) Dostępna sieć instytucji świadczących profesjonalną pomoc osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc.

Program jest realizowany przy współpracy z lokalnymi samorządami, jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, policją, służbą zdrowia, oświatą organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W okresie sprawozdawczym upoważniony pracownik oraz Dyrektor PCPR uczestniczyli w 3 spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego.

PCPR prowadziło bezpłatne poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie) dla mieszkańców powiatu opoczyńskiego zgodnie z potrzebami. W warunkach istniejących obostrzeń z tytułu pandemii COVID19 specjaliści pracowali nad nabraniem przez ofiary przemocy w rodzinie dystansu do istniejącej sytuacji. Dążeniem było także wypracowywanie z klientami Zespołu większej łatwości w podejmowaniu decyzji, poprawienia ich relacji z dziećmi oraz wzmocnienia kondycji psychicznej. Pracowali również nad podnoszeniem wiedzy i świadomości prawnej, zwiększeniem poczucia własnej wartości, wiary w swoje możliwości nad odzyskaniem kontroli nad własnym życiem oraz rozwojem osobistym. Celem było również pomyślnie załatwianie spraw urzędowych w różnych instytucjach, m. in. ops-y, policja, prokuratura, sądy, urzędy miast lub gmin, itp.

Tabela Przemoc w rodzinie – struktura osób którym udzielono wsparcia

	Opoczno	Białaczów	Ślawno	Drzewica	Mniszków	Poświętne	Żarnów	Paradyż	Poza powiatem	Suma
Ilość rodzin	67	16	15	7	3	6	7	1	2	124
Kobiety	70	15	15	7	5	4	7	1	-	124
w tym starsze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mężczyźni	22	3	6	1	2	4	4	-	2	44
w tym starsi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dzieci	101	23	27	9	2	5	3	3	-	173
w tym niepełnosprawne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Współmałżonkowie, partnerzy	61	10	9	4	2	4	3	1	2	96
w tym niepełnosprawni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inne osoby w rodzinie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
w tym niepełnosprawne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inne osoby powyżej 60 lat	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
w tym niepełnosprawni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabela wsparcie specjalistów w związku z przemocą w rodzinie

Specjalista	Liczba przyjętych osób
Pedagog	158
Psycholog	7
Radca Prawny	2
Terapeuta uzależnień	1

3) Skuteczne oddziaływanie na sprawców przemocy.

Planowano uruchomienie realizacji programów korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie, natomiast ze względu na brak osób chcących dobrowolnie wziąć udział w programach, wskazanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu, nie wystąpiono do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi o zapotrzebowanie.

Poniżej przedstawiamy informacje dotyczące problemu przemocy w rodzinie opracowane na podstawie ankiet przesłanych przez poszczególne gminy powiatu opoczyńskiego:

- Najczęstszą przyczyną stosowania przemocy są uzależnienia oraz doświadczenia i wzorce z domu rodzinnego
- Czynniki mającymi wpływ na postępowanie sprawców przemocy jest w większości przypadków przyzwolenie ofiary, poczucie bezkarności oraz cechy charakteru.
- Problem przemocy w rodzinie dotyczy głównie kobiet.
- Działania gmin wobec sprawców przemocy są niewystarczające

- Większość zespołów interdyscyplinarnych nie postrzega zjawiska przemocy w rodzinie jako istotnego problemu społecznego oraz nie zauważa ryzyka, aby ten problem się nasilał.
- Działania profilaktyczne gmin związane z problemem przemocy oceniono dostatecznie.

Działania jakie powinno się podjąć w gminach w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- zwiększenie monitoringu rodzin
- zaangażowanie większej grupy profesjonalistów
- cykliczne akcje o tematyce profilaktycznej skierowane do mieszkańców w różnym wieku
- zwiększenie pomocy specjalistycznej – lekarz psychiatra, psycholog
- upowszechnianie ulotek, broszur, plakatów dotyczących skutków nadużywania alkoholu i zjawiska przemocy
- działania profilaktyczne w szkołach
- motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych

Sprawozdanie z realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych za 2021 r.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2028 przyjęta w dniu 28.10.2021 r. Uchwałą Nr XXXIX/295/21 Rady Powiatu Opoczyńskiego wskazuje na najważniejsze przedsięwzięcia, które w ramach swoich kompetencji Powiat musi wykonać. Opiera się na takich przesłankach jak:

- dokonanie wyboru obszarów i skupienie się na największych problemach w powiecie
- współdziałaniu różnych instytucji, organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu problemów społecznych
- lepsze wykorzystanie instytucji już istniejących.

Głównym celem „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Opoczyńskiego na lata 2021 -2028” są działania zmierzające do rozwoju społeczności lokalnej naszego powiatu, w taki sposób, aby rozwój obejmował także osoby i rodziny obecnie z różnych przyczyn wykluczone społecznie lub zagrożone wykluczeniem społecznym.

Mając na uwadze powyższe została określona wizja Strategii:

„Powiat Opoczyński miejscem przyjaznym dla mieszkańców zapewniającym wysoki poziom i jakość życia, z szeroką dostępnością do usług społecznych oraz warunkami sprzyjającymi rozwojowi lokalnego kapitału społecznego”.

Realizacji przyjętej wizji będzie towarzyszyła wyznaczona następująca misja:

„Poprawa jakości życia mieszkańców powiatu opoczyńskiego poprzez rozszerzenie systemu wsparcia społecznego przy wzajemnej współpracy instytucji powiatowych, gminnych i organizacji pozarządowych.”

Proponowana misja zakłada stworzenie wielopłaszczyznowego i zintegrowanego systemu wsparcia, który zachęca do wprowadzania nowych rozwiązań wspomagających

rozwój szeroko rozumianej pracy socjalnej oraz aktywizacji środowiska lokalnego. Do realizacji misji przyjęto następujące cele strategiczne:

Cel nr 1 – Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich podstawowych funkcji

Rodzina jest podstawową komórką społeczną spełniającą istotne funkcje zaspokajające potrzeby społeczne, psychiczne i emocjonalne swoich członków. Środowisko rodzinne jest pierwszym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka. Składa się na nie: struktura rodziny, atmosfera wychowawcza w domu, poziom wykształcenia rodziców, sytuacja materialna i zdrowotna. Bezradność wynikająca z zaburzenia równowagi systemu rodzinnego przejawiającego się trudnościami we własnym wypełnianiu ról społecznych przez poszczególnych członków rodziny często jest przyczyną złego funkcjonowania rodziny. Objawia się to poprzez problemy w wypełnianiu ról rodzicielskich i problemy wychowawcze związane z prezentowaniem przez dzieci agresywnych zachowań, łamaniem obyczajów i norm społecznych. Wszelka pomoc w takim wypadku powinna zmierzać do udzielania rodzinie wsparcia w odbudowie prawidłowych relacji i umacniania prawidłowych postaw rodzicielskich. Warunkiem powodzenia jest możliwie jak najwcześniejsze udzielenie pomocy oraz stosowanie działań profilaktyczno-ochronnych.

Wspieranie rodziny, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania funkcji.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewnia się wsparcie, które polega w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- pomocy w integracji rodziny,
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Rodzina może otrzymać wsparcie poprzez działania instytucji i podmiotów, które działają na rzecz dziecka i rodziny, a także placówek wsparcia dziennego oraz rodzin

wspierających. Wspieranie rodziny prowadzone jest w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowywaniu dziecka. Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- terapii i mediacji,
- usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą otrzymać wsparcie od gminy w formie asystenta rodziny.

Cel nr 2 - Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich rodzin w tym niepełnosprawnych oraz starszych

Wykluczenie społeczne to zjawisko złożone i wielowymiarowe. W opracowaniach dotyczących analizy modeli ekskluzji społecznej uwzględnia się wzajemnie ze sobą powiązane obszary obejmujące: zasoby materialne, zasoby społeczne, czynniki ekonomiczne, uczestnictwo w życiu społecznym i politycznym, wykształcenie i umiejętności, zdrowie, przestępczość, zmienne środowiskowe, dostęp do usług. Ekskluzja społeczna negatywnie oddziałuje na jakość kapitału ludzkiego, ogranicza aktywność, przedsiębiorczość i innowacyjność oraz generuje koszty funkcjonowania państwa. Wykluczenie społeczne to niezwykle istotny, strukturalny problem współczesnych społeczeństw, przeciwdziałanie tym zjawiskom to jeden z najważniejszych celów polityki społecznej.

Cel nr 3 - Promowanie właściwych postaw społecznych ważnych dla przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie, przestępczości i uzależnieniom

Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zagrożeń płynących z problemów uzależnienia oraz przemocy w rodzinie jest bardzo istotnym elementem w walce z niepokojącymi zjawiskami społecznymi. Przemocą w rodzinie określane jest każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc narusza godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody. Szerzące się zjawisko alkoholizmu dotyka wielu mieszkańców powiatu, nie respektuje płci, wieku ani statusu intelektualnego. W wielu środowiskach daje się zauważyć zjawisko „dziedziczenia” alkoholizmu. Problem nadużywania alkoholu jest bardzo skomplikowany, ponieważ obok alkoholizmu występują zaburzenia komunikacji między

członkami rodziny, ubóstwo, problemy wychowawcze i zdrowotne. Niepokojącym jest fakt wzrastania liczby osób uzależnionych od alkoholu i ich wieku.

Cel nr 4 - Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i wzmacnianie dialogu społecznego

Wzmacnianie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego to wyzwanie, z którym mierzymy się od dawna. Uznajemy, że społeczeństwo obywatelskie jest przestrzenią działania instytucji, organizacji, grup społecznych i jednostek, rozciągającą się pomiędzy rodziną, państwem i rynkiem, w której ludzie podejmują wolną debatę na temat wartości składających się na wspólne dobro oraz dobrowolnie współdziałają ze sobą na rzecz realizacji wspólnych interesów. Społeczeństwo obywatelskie składa się przede wszystkim z aktywnych obywateli i tworzonych przez nich instytucji – zarówno nieformalnych, jak i formalnych. Te ostatnie najczęściej przybierają formę organizacji pozarządowych. To one wypełniają przestrzeń między wielkimi instytucjami państwa a światem życia pojedynczych obywateli. Obok wsparcia organizacji pozarządowych, konieczna jest aktywizacja obywateli w sprawach publicznych, należy zatem wspierać i aktywizować wspólnoty i społeczności lokalne. Na kształt społeczeństwa obywatelskiego wpływają wzory kulturowe, ale także normy prawne. Bardzo ważną rolę odgrywa kontekst polityczny (np. wolności polityczne, jakość prawa, poziom korupcji, efektywność państwa, poziom decentralizacji). Wymienione tu parametry mogą być jednocześnie otoczeniem dla działań inicjatyw obywatelskich i wskaźnikiem ich skuteczności.

Aby zrealizować cele strategiczne konieczne było sprecyzowanie celów operacyjnych, którym przypisano kierunki realizowanych działań.

W ramach celu strategicznego nr 1 – **Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich podstawowych funkcji**, zostały określone następujące cele operacyjne:

1.1 Rozwój zintegrowanego systemu pieczy zastępczej

1.2 Objęcie pomocą i wsparciem w procesie usamodzielniania się wychowanków pieczy zastępczej i innych instytucji w celu zapobiegania ich marginalizacji społecznej

Cel nr 1 – Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich podstawowych funkcji		
Cel operacyjny	Wskaźnik pomiaru celu	Rok 2021
1.1 ROZWÓJ ZINTEGROWANEGO SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	9
	Liczba dzieci wracających z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych lub rodzin adopcyjnych	9
	Liczba dzieci kierowanych do pieczy zastępczej instytucjonalnej	4
	Liczba przeprowadzonych akcji promocyjnych dotyczących rodzicielstwa zastępczego	3
	Liczba osób objętych szkoleniem dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	10
	Liczba rodzin zastępczych uczestniczących w szkoleniach i grupach wsparcia	38
	Liczba nowo utworzonych rodzin zastępczych zawodowych	1
	Liczba rodzin zastępczych i dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej objętych poradnictwem i terapią w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opcznie	52 rodziny 79 dzieci
	Liczba sporządzonych Indywidualnych Programów Usamodzielnienia	8
	Liczba wychowanków, którym przyznano pomoc na usamodzielnianie	3
1.2 OBJĘCIE POMOCĄ I WSPARCIEM W PROCESIE USAMODZIELNIANIA SIĘ WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ I INNYCH INSTYTUCJI W CELU ZAPOBIEGANIA ICH MARGINALIZACJI SPOŁECZNEJ	Liczba usamodzielnionych wychowanków i korzystających z pomocy	21
	Rodzaje udzielonej pomocy	świadczenia pieniężne, wsparcie specjalistów
	Liczba uzyskanych mieszkań socjalnych/komunalnych	1

W ramach celu strategicznego nr 2 - **Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich rodzin w tym niepełnosprawnych oraz starszych**, zostały określone następujące cele operacyjne:

- 2.1 Zwiększanie aktywności społecznej i przeciwdziałanie marginalizacji społecznej osób starszych i niepełnosprawnych
- 2.2 Rehabilitacja osób niepełnosprawnych
- 2.3 Rozwój form wsparcia środowiskowego oraz opieki dla osób niepełnosprawnych i starszych

Cel nr 2 – Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich rodzin w tym niepełnosprawnych oraz starszych		
Cel operacyjny	Wskaźnik pomiaru celu	Rok 2021
2.1 ZWIĘKSZANIE AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ I PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI SPOŁECZNEJ OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH	Liczba zorganizowanych lub wspartych akcji i kampanii informacyjno-promocyjnych, akcji społecznych podnoszących świadomość społeczną z zakresu potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych i starszych	28
	Liczba ośrodków wsparcia środowiskowego dla osób niepełnosprawnych oraz liczba osób nimi objęta	5 ośrodków 192 osoby
	Liczba osób objętych pomocą w ramach Warsztatów Terapii Zajęciowej	88
	Liczba opracowanych i zrealizowanych projektów z zakresu aktywizacji i integracji społecznej osób starszych i niepełnosprawnych oraz liczba osób nimi objęta	27 projektów 1718 osób
2.2 REHABILITACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w gminach	168
	Liczba osób objętych dofinansowaniem na zakup sprzętu rehabilitacyjnego, ortopedycznego i środków pomocniczych	304
	Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych	159 w tym 41 opiekunów
	Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w ramach wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego	121

2.3 ROZWÓJ FORM WSPARCIA ŚRODOWISKOWEGO ORAZ OPIEKI DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I STARSZYCH	Liczba rodzin, które uzyskały pomoc w zakresie opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi	220
	Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych	205
	Liczba podjętych lub wspartych inicjatyw i działań na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych	8

W ramach celu strategicznego nr 3 - **Promowanie właściwych postaw społecznych ważnych dla przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie, przestępczości i uzależnieniom**, zostały określone następujące cele operacyjne:

3.1 Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zagrożeń płynących z problemów uzależnienia oraz przemocy w rodzinie

3.2 Zwiększenie skuteczności systemu ochrony oraz wsparcia osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnienia i przemocy w rodzinie

Cel nr 3 - Promowanie właściwych postaw społecznych ważnych dla przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie, przestępczości i uzależnieniom		
Cel operacyjny	Wskaźnik pomiaru celu	Rok 2021
3.1 ZWIĘKSZENIE ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ W ZAKRESIE ZAGROŻEŃ PŁYNĄCYCH Z PROBLEMÓW UZALEŻNIENIA ORAZ PRZEMOCY W RODZINIE	Liczba osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa	258
	Liczba przeprowadzonych interwencji policji dotyczących przemocy w rodzinie	578
	Liczba osób korzystających ze wsparcia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej	792
	Liczba spotkań w ramach działań informacyjno - profilaktycznych	46
	Liczba zrealizowanych programów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	6
	Liczba założonych Niebieskich Kart	138
	Liczba spotkań grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	1
3.2 ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI SYSTEMU OCHRONY ORAZ WSPARCIA OSÓB I RODZIN DOTKNIĘTYCH	Liczba spotkań Zespołów Interdyscyplinarnych/ Grup Roboczych	31/367
	Udział przedstawicieli poszczególnych służb w pracach	czynny udział wg potrzeb

PROBLEMAMI UZALEŻNIENIA I PRZEMOCY W RODZINIE	Zespołów Interdyscyplinarnych/ Grup Roboczych	
	Liczba zrealizowanych projektów z zakresu przeciwdziałania przemocy	0

W ramach celu strategicznego nr 4 - **Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i wzmacnianie dialogu społecznego**, został określony następujący cel operacyjny:

4.1 Wsparcie instytucji społeczeństwa obywatelskiego i rozwijanie dialogu społecznego

Cel nr 4 - Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i wzmacnianie dialogu społecznego		
Cel operacyjny	Wskaźnik pomiaru celu	Rok 2021
4.1 WSPIERANIE INSTYTUCJI SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO I ROZWIJANIE DIALOGU SPOŁECZNEGO	Liczba i rodzaj podjętych działań służących aktywizacji społecznej mieszkańców powiatu w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych	3
	Liczba wspieranych przez samorząd organizacji pozarządowych	13
	Liczba projektów zrealizowanych przez organizacje pozarządowe w ramach konkursów ogłoszonych przez gminy i powiat	20

Sprawozdanie z realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w 2021 roku zostało opracowane na podstawie informacji, które napłynęły od wielu instytucji, lokalnych samorządów i organizacji pozarządowych.

Z analizy przekazanych informacji wynika, że działania podejmowane w ramach poszczególnych celów operacyjnych na terenie powiatu opoczyńskiego w dużej mierze przyczyniają się do spełnienia misji Strategii jaką jest poprawa jakości życia mieszkańców powiatu opoczyńskiego poprzez rozszerzenie systemu wsparcia społecznego przy wzajemnej współpracy instytucji powiatowych, gminnych i organizacji pozarządowych. Konieczne jest jednak stałe rozwijanie działalności w ramach poszczególnych celów operacyjnych, aby zwiększyć jakość świadczonego wsparcia na rzecz mieszkańców powiatu opoczyńskiego.